

§ 54

Dnr 2024/00095

Information om invigningen av nya stadskärnan

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Sista helgen i september 2024 arrangerades invigning av Falköpings nya stadskärna. Syftet med programmet var att presentera de olika delarna av torget, ge information om tankarna bakom satsningen och lyfta fram de som på olika vis varit delaktiga i skapandet och byggandet av den nya stadskärnan.

Torsdag 26 september kl. 19 höll konstnären Cecilia Cissi Hultman en föreläsning där hon berättade om processen kring skapandet av konstverket *Försök att omfamna allt*.

Fredag 27 september kl. 19 Vi trycker på knappen och tänds torgets belysning! Sydväst arkitektur och landskap, PEAB samt Adam Johansson berättade om bakgrunden kring satsningen och startade torgets belysning. Art Dance dansade och Körslaget och Mössebergs musikkår framförde låtar med Falköpingsanknytning. Kvällen avslutades med effektbelysning på Malta Johanna.

Lördag 28 september kl. 11-15 Kalas! Invigning av platserna Lunden, torgets långsidor, Malta Johannas smycke och Lilla Mösseberg/*Försök att omfamna allt*. Kommunen, arkitekter och entreprenörer gav berättelsen bakom varför platserna ser ut som de gör och lyfte upp dolda detaljer. Politiker ur projektets styrgrupp höll tal och samspelade med lokala kulturaktörer som dök upp som små överraskningar i programmet. För barnen arrangerades upptäcktsfärd i ett konstverk, cirkusskola och skapande. Som avslutning bjöds alla på tårta.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-23
- Program för invigning av nya stadskärnan 26–28 september

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Information om invigningen av nya stadskärnan

Information

Sista helgen i september 2024 arrangerades invigning av Falköpings nya stadskärna. Syftet med programmet var att presentera de olika delarna av torget, ge information om tankarna bakom satsningen och lyfta fram de som på olika vis varit delaktiga i skapandet och byggandet av den nya stadskärnan.

Torsdag 26 september kl. 19 höll konstnären Cecilia Cissi Hultman en föreläsning där hon berättade om processen kring skapandet av konstverket Försök att omfamna allt.

Fredag 27 september kl. 19 Vi trycker på knappen och tänder torgets belysning! Sydväst arkitektur och landskap, PEAB samt Adam Johansson berättade om bakgrunden kring satsningen och startade torgets belysning. Art Dance dansade och Körslaget och Mössebergs musikkår framförde låtar med Falköpingsanknytning. Kvällen avslutades med effektbelysning på Malta Johanna.

Lördag 28 september kl. 11-15 Kalas! Invigning av platserna Lunden, torgets långsidor, Malta Johannas smycke och Lilla Mösseberg/Försök att omfamna allt. Kommunen, arkitekter och entreprenörer gav berättelsen bakom varför platserna ser ut som de gör och lyfte upp dolda detaljer. Politiker ur projektets styrgrupp höll tal och samspelade med lokala kulturaktörer som dök upp som små överraskningar i programmet. För barnen arrangerades upptäcktsfärd i ett konstverk, cirkusskola och skapande. Som avslutning bjöds alla på tårta.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-21
- Program för invigning av nya stadskärnan 26–28 september

Karin Hermansson
Verksamhetschef Kultur

INVIGNING AV *nya* STADSKÄRNAN 26-28 SEPTEMBER

Torsdag 26 september klockan 19.00

Föreläsning: With love for lines. Träffa konstnären bakom torgets nya konstverk Försök att omfamna allt. Inomhus i Ryttaren, ingång vid Art Dance. Fri entré! Ett samarrangemang mellan Falköpings kommun och Falbygdens Mat och Kultur.

Fredag 27 september klockan 19.00–20.00

Vi trycker på knappen och sätter igång torgets belysning! Art Dance och Körslaget uppträder. Maffigt och stämningsfullt i effektbelysning. Besök restauranger efteråt, flera har fina erbjudanden. Missa inte Konstnatten!

Lördag 28 september klockan 11.00–15.00

11.00–15.00 Smaka på Platåbergen, besök Malta Johanna marknad och se Konstnattens samlingsutställning.

11.00–11.35 Invigning av Lunden – torgets gröna oas. Formgivning, material, växtval. Invigningsceremoni med dansande blommor!

11.40–12.15 Invigning av torgets långsidor. Hur de upphöjda partierna samspelar med torgets arkitektur. Invigningsöverraskning med teater, sång och dans!

12.15–13.00 Lunch: Besök någon av stadens alla restauranger, flera har fina erbjudanden! Använd torgets sittplatser, underhållning av Mössebergs musikkår, Linné, cirkusskola m.m.

13.00–13.35 Invigning av Malta Johannas smycke. En kombination av gammalt och nytt med fokus på lokala material och djupt hantverkskunnande.

13.40 Invigning av platsen Lilla Mösseberg och konstverket Försök att omfamna allt. Arkitekterna och konstnären berättar och visar spännande detaljer.

14.15 Vi bjuder på tårta, så långt det räcker!

För barnen

11.00–15.00 Geokids – lär dig mer om platåbergen! Cirkusskola. Måla höstäpplen. Ansiktsmålning. Upptäck ett konstverk!

11.30 och 13.00 Blommornas vals. Ett gäng akrobatiska blommor dyker upp! Häng med i den galna dansen! Längd: 30 min.

12.30–13.00 Gå på upptäcktsfärd i konstverket Försök att omfamna allt tillsammans med konstnären Cissi. Följ guldlinjen och hitta alla kluriga detaljer! Plats Lilla Mösseberg, framför Kappahl.

13.30–14.00 Cirkusdirektör Richard delar ut popcorn.

Med reservation för eventuella ändringar i programmet.

Medverkande:

Sydväst arkitektur och landskap, Falköpings politiker, PEAB, Mössebergs musikkår, Teaterboven, Lixha, Blackburst Sweden, traditionshantverkare Anna Johansson, Falbygdens Mat och Kultur, Big Wind, Cirkusskolan, Art Dance, konstnären Cecilia Cissi Hultman, körer och glada sångare från Falköping, Pablo, Platåbergens geopark.

§ 55

Dnr 2024/00039

Information om pågående och avslutade konstprojekt 2024

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Som en del i utvecklingen av Falköpings stadskärna har ett nytt konstverk skapats på Stora torget i Falköping.

Konstkonsulten Hanna Stahle anlätades till att ta fram ett konstprogram samt ge förslag på lämpliga konstnärer till uppdraget. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från flera förvaltningar i Falköpings kommun, Sydväst arkitektur och landskap som formgivit stadskärnan samt en fristående konstexperts tog del av konstkonsultens förslag på konstnärer och valde att ge Cecilia Cissi Hultman i uppdrag att ta fram ett skissförslag. Skissförslaget presenterades i december 2022 och arbetsgruppen beslutade därefter att ge Cecilia uppdraget att uppföra gestaltningen på Stora torget.

Konstverket ”Försök att omfamna alltet” färdigställdes i april 2024 och invigdes i september 2024 i samband med att resten av torget stod färdigt.

Konstverket tar plats på torgets ena kortsida, på platsen Lilla Mösseberg, som formgivits av Sydväst arkitektur och landskap. Konstnärens uppdrag var att utgå från de råa stenblocken på platsen, men tillfoga något annat och se stenarna som ett landskap där något spännande kan hända. Konstnären skulle vidare skapa ett konstverk som stimulerar fantasi, lekfullhet och upptäckarglädje och som kan upplevas och uppskattas av människor i många olika åldrar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-17
- Konstnärens beskrivning av konstverket Försök att omfamna alltet, bilaga 1
- Konstverket Försök att omfamna alltet, bilaga 2

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Information om pågående och avslutade konstprojekt 2024

Information

Som en del i utvecklingen av Falköpings stadskärna har ett nytt konstverk skapats på Stora torget i Falköping.

Konstkonsulten Hanna Stahle anlätades till att ta fram ett konstprogram samt ge förslag på lämpliga konstnärer till uppdraget. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från flera förvaltningar i Falköpings kommun, Sydväst arkitektur och landskap som formgivit stadskärnan samt en fristående konstexperts tog del av konstkonsultens förslag på konstnärer och valde att ge Cecilia Cissi Hultman i uppdrag att ta fram ett skissförslag. Skissförslaget presenterades i december 2022 och arbetsgruppen beslutade därefter att ge Cecilia uppdraget att uppföra gestaltningen på Stora torget.

Konstverket ”Försök att omfamna alltet” färdigställdes i april 2024 och invigdes i september 2024 i samband med att resten av torget stod färdigt.

Konstverket tar plats på torgets ena kortsida, på platsen Lilla Mösseberg, som formgivits av Sydväst arkitektur och landskap. Konstnärens uppdrag var att utgå från de råa stenblocken på platsen, men tillfoga något annat och se stenarna som ett landskap där något spännande kan hända. Konstnären skulle vidare skapa ett konstverk som stimulerar fantasi, lekfullhet och upptäckarglädje och som kan upplevas och uppskattas av människor i många olika åldrar.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-08
- Konstnärens beskrivning av konstverket Försök att omfamna alltet, bilaga 1
- Konstverket Försök att omfamna alltet, bilaga 2

Karin Hermansson
Verksamhetschef Kultur

Försök att omfamna a l l t e t

Gestaltning av Cecilia Cissi Hultman

Falköping, Stora torget

Försök att omfamna a l l t e t har skapats i nära dialog med Sydväst arkitektur och landskap i formgivningen av Falköpings stadskärna och Stora torget. Konstverket består av en subtil men distinkt linje som bildar en följbär väg genom Lilla Mössebergs stenblock. En loop eller en omlopps bana som låter påminna om Mössebergs/platåbergens alla sex lager av sten (USAKL3) men också det mänskliga i att försöka förstå eller relatera, ringa in, allt.

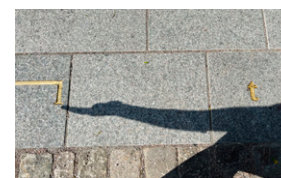
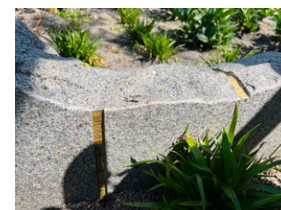
Verket startar med ett stort Urbergsblock (ca 4x2 m och 45 cm högt). Ovanpå finns en infälld sfär i svart högblank diabas, som liksom puttrar igång en start, i kontrast till Urberget. Därefter ses ett hål som skickar vidare blicken in i allt och som strax därefter får svar i form av en positiv version av sig själv, en cylinderform av samma högpolerade topp-bergart som sfären. Efter det återfinns bland annat en polerad sittplats som en paus mitt i allt i knähöjd, fragmentariska linjer som nästan prickar varandra, samt linjer som går ner på marknivå och likt steg hoppar vidare framåt genom mellanrummen.

De lokala platåbergens alla lager av bergarter finns representerade längs vägen. Urberget i starten, som det stora startblocket, och de övriga bergarterna i form av mindre men fint polerade blockformer med respektive begynnelsebokstav fräst och förgylld på toppen. I slutet av allt möter vi ett klot, en slutlig fulländning av sfären och cylindern i samma stadiga och vackra bergart, topplagret 3/Diabas. Intill denna finns en lös inringning eller omfamning av en framtida vattenpöl, som subtil omsorg av det mycket tillfälliga. Efter det letar sig linjen ner mot marken för att sluta cirkeln med bokstäverna i titeln längs vägen tillbaka mot stora startens Urberg.

Verket är en finstilt hyllning till den enkla gesten. Till omsorgen som behövs för att förena allts alla delar. Den fragmentariska utformningen av titeln förstärker detta. Och när du står eller sitter innanför den fragmentariska linjen med titeln bokstäver, blir läsriktningen på markplattorna rätt för att kunna följa bokstäverna och finna hela titeln. När du läst hela titeln är du åter vid starten, det stora Urberget, och på så vis sluts cirkeln, loopen.

Försöket att omfamna a l l t e t, 2024

Cecilia Cissi Hultman (f.1985)

Försök att omfamna a l l t e t

Cecilia Cissi Hultman, Falköpings torg 2024

Platåbergen i Falbygdens bergarter i ordningsföljd: **USA KL 3** Urberg, Sandsten, Alunskiffer, Kalksten, Lerskiffer och 3/Diabas.

S/Sandsten, i finlipad form
i ordningsföljd genom blocken.

U/Urbergsblocket
med sfären, samt
blocket med hålet
som skickar vidare
blicken.

Cylindern,
som positivt svar
till hålet (samma
format), med
linjens riktning
genom allt.

Detaljbild av linjen.

Apropå försök,
ett missat möte
eller en tvekan.

En paus i knähöjd, vid en av gångpassagerna genom stenblocken.

Omsorg av en
framtida vattenpöl.

Det fulländade Diabas/3-klotet på motsatta sidan av Urbergsblocket. Här går linjen ner mot marken, på långsidan in mot torget.

Längs linjen återfinns titeln, som en fragmentarisk fortsättning till linjen och bokstäverna. Genom att följa titeln rör man sig tillbaka mot Urbergsblocket, och loopen/försöket sluts.

Titeln, fragmentariskt fräst och
förgylld med vissa förbindande linjer
emellan, i markplattorna in mot torget.
Här framför en av sittbänkarna.

Detaljbild

Konstnär: Cecilia Cissi Hultman

Konstkonsulent: Hanna Stahle

Uppdragsgivare: Falköping Kommun

Samarbetspart: Sydväst Arkitektur och landskap

Verket slutfördes juni 2024 och invigs i slutet av september.

§ 56

Dnr 2024/00096

Information om fördjupad utredning gällande lokaliseringar för Stadsbiblioteket och Falbygdens museum**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

2023 presenterades en utredning gällande lokalisering av stadsbiblioteket och Falbygdens museum för kommunstyrelsen. Utredningen presenterade ett antal alternativ samt konsekvenser för flytt av kulturverksamheter till stadskärnan. Kommunstyrelsen beslutade att göra en fördjupad utredning.

16 september 2024 presenterades den fördjupade utredningen för kommunstyrelsen. Beslut togs att föreslå kommunfullmäktige besluta att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag ta fram ett förslag på en ny, mindre kulturverksamhet i stadskärnan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-23

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Information om fördjupad utredning gällande lokaliseringar för Stadsbiblioteket och Falbygdens museum

Information

2023 presenterades en utredning gällande lokalisering av stadsbiblioteket och Falbygdens museum för kommunstyrelsen. Utredningen presenterade ett antal alternativ samt konsekvenser för flytt av kulturverksamheter till stadskärnan. Kommunstyrelsen beslutade att göra en fördjupad utredning.

16 september 2024 presenterades den fördjupade utredningen för kommunstyrelsen. Beslut togs att föreslå kommunfullmäktige besluta att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag ta fram ett förslag på en ny, mindre kulturverksamhet i stadskärnan.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-21

Karin Hermansson
Verksamhetschef Kultur

§ 57

Dnr 2024/00100

Information om kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för åren 2025–2027 med budget för år 2025**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Kultur- och fritidsnämnden ska utifrån beslutad flerårsplan för åren 2025–2027 för Falköpings kommun besluta om verksamhetsplan för flerårsperioden samt detaljbudget för kommande år. I verksamhetsplanen kan nämnden även besluta om nämndspecifika delmål. Nämnden svarar för att verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen.

Kultur- och förvaltningen har arbetat fram förslag på verksamhetsplan. På kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott och sammanträde i november informeras förvaltningen om förslaget innan slutgiltigt beslut fattas av kultur- och fritidsnämnden i december.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-23

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Information om kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för åren 2025–2027 med budget för år 2025

Information

Kultur- och fritidsnämnden ska utifrån beslutad flerårsplan för åren 2025–2027 för Falköpings kommun besluta om verksamhetsplan för flerårsperioden samt detaljbudget för kommande år. I verksamhetsplanen kan nämnden även besluta om nämndspecifika delmål. Nämnden svarar för att verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige fastställda budgetramen.

Kultur- och förvaltningen har arbetat fram förslag på verksamhetsplan. På kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott och sammanträde i november informeras förvaltningen om förslaget innan slutgiltigt beslut fattas av kultur- och fritidsnämnden i december.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-23

Michelle Lunne
Nämndsekreterare/Controller

§ 58

Dnr 2024/00098

Beslut om utökat föreningsbidrag till RELFA**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden utökar RELFAs fasta föreningsbidrag för hyrd lokal från 119 700 kr till 178 800 kr för år 2024. Finansieringen tas från potten för lokalbidrag enligt kultur- och fritidsnämndens beslut om fördelning 12 december 2023 § 116.

Sammanfattning

Syftet med föreningsbidragen i Falköpings kommun är att stödja föreningsverksamhet, kultur-, idrotts- och fritidsliv samt studieförbund, och bidra till kommunens övergripande mål. Kultur- och fritidsnämnden beslutar årligen om fördelning av bidrag, och för 2024 har 8 235 000 kronor avsatts. Föreningen RELFA har sedan 2014 fått ett fast bidrag för hyrda lokaler, men ökade kostnader för hyra, el och uppvärmning har gjort att föreningen nu är i behov av en höjning.

Förvaltningen föreslår att höja RELFAs fasta bidrag från 119 700 kr till 178 800 kr, en ökning med 59 100 kr som finansieras inom den befintliga bidragspotten. En revidering av riktlinjer för föreningsbidrag pågår, med målsättningen att övergå till ansökningsbaserade bidrag, medan vissa föreningar fortsatt kan ha särskilda avtal för lokalbidrag. Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden och en revidering av RELFAs fasta bidrag kommer även ske inför 2025 års bidragsfördelning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-18
- Fördelning av bidrag 2024, bilaga
- Kultur- och fritidsnämnden § 116/2023

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Beslut om utökat föreningsbidrag till RELFA

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden utökar RELFAs fasta föreningsbidrag för hyrd lokal från 119 700 kr till 178 800 kr för år 2024. Finansieringen tas från potten för lokalbidrag enligt kultur- och fritidsnämndens beslut om fördelning 12 december 2023 § 116.

Sammanfattning

Syftet med föreningsbidragen i Falköpings kommun är att stödja föreningsverksamhet, kultur-, idrotts- och fritidsliv samt studieförbund, och bidra till kommunens övergripande mål. Kultur- och fritidsnämnden beslutar årligen om fördelning av bidrag, och för 2024 har 8 235 000 kronor avsatts. Föreningen RELFA har sedan 2014 fått ett fast bidrag för hyrda lokaler, men ökade kostnader för hyra, el och uppvärmning har gjort att föreningen nu är i behov av en höjning.

Förvaltningen föreslår att höja RELFAs fasta bidrag från 119 700 kr till 178 800 kr, en ökning med 59 100 kr som finansieras inom den befintliga bidragspotten. En revidering av riktlinjer för föreningsbidrag pågår, med målsättningen att övergå till ansökningsbaserade bidrag, medan vissa föreningar fortsatt kan ha särskilda avtal för lokalbidrag. Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden och en revidering av RELFAs fasta bidrag kommer även ske inför 2025 års bidragsfördelning.

Bakgrund

Föreningsbidragens syfte är att stödja och främja föreningsverksamheten, kultur-, idrotts- och fritidslivet, och studieförbunden i Falköpings kommun. Målsättningen är att föreningsbidragen ska bidra till att uppfylla Falköpings kommuns vision och övergripande mål. Fördelningen av bidrag utgår ifrån kommunens policy och riktlinjer för föreningsbidrag.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar årligen om fördelning av bidragsnivåer. Vid sammanträdet den 12 december 2023 § 116 beslutades 2024 års fördelning. Kultur- och fritidsnämnden har inom ramen för sin verksamhet

att fördela 8 235 000 kronor i föreningsbidrag år 2024. Av beslutet framgår att föreningen RELFA ska få 119 700 kr i bidrag för hyrd lokal under år 2024.

Föreningen har sedan 2014 haft ett särskilt beslut gällande hyrda lokaler som motiverats genom att förening når en prioriterad målgrupp i form av ungdomar med NPF-diagnoser. Bidraget har inte reviderats sedan start. Föreningen har sedan år 2014 fått ökade kostnader för hyra, el och uppvärmning och är därmed i behov av ett utökat föreningsbidrag.

Föreningen har under de senaste åren tilldelats både ett fast bidrag för hyreskostnader men också sökt täckning för de ökade kostnaderna som beviljats genom lokalbidrag. Vid förvaltningens genomlysning och digitalisering av föreningsbidragen har detta uppmärksammats och förvaltningen föreslår därför att revidera det fasta bidraget. Detta för att fördelningen ska bli korrekt och rättvisande.

Förvaltningens bedömning

Kultur- och fritidsförvaltningen gör bedömningen att en revidering av det fasta bidraget är motiverat eftersom föreningen fått ökade hyreskostnader som bör matchas med det fasta bidrag som betalas ut till föreningen årligen. Vid 2025 års fördelning av bidrag kommer en revidering att ske, men för 2024 års utbetalning krävs ett beslut om ny fördelning av kultur- och fritidsnämnden.

Kultur- och fritidsförvaltningen har påbörjat ett arbete kring revidering av riktlinje för föreningsbidrag. I de nya riktlinjerna kommer en översyn göras över vilka föreningar som eventuellt ska ha kvar ett fast bidrag för hyrd lokal. Förvaltningens strävan är att samtliga bidrag ska ske genom ansökningsförfarande. I särskilda fall kan förvaltningen ta fram avtal som reglerar överenskommelser.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden då en höjning av det fasta bidraget kommer tas ifrån den befintliga potten för föreningsbidrag. RELFA har i dagsläget ett fast bidrag om 119 700 kr. Förvaltningen föreslår att bidraget höjs till 178 800 vilket motsvarar en ökning om 59 100 kr som tas ifrån potten för lokalbidrag.

Barnkonsekvensanalys

RELFA är den enda föreningen i Falköpings kommun som har inriktning nörd- och spelkultur för ungdomar. De når också en prioriterad målgrupp i form av ungdomar med NPF-diagnoser. Förvaltningen ser därför att verksamheten är av viktig för att bidra till ett varierat utbud för barn och unga i Falköpings kommun.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-18
- Fördelning av bidrag 2024, bilaga
- Kultur- och fritidsnämnden § 116/2023

Beslutet ska skickas till

RELFA

Torbjörn Lindgren, verksamhetschef Bad & Fritid

Anette Filipsson, administratör

Torbjörn Lindgren,

Verksamhetschef Bad & Fritid

§ 59

Dnr 2024/00094

Öppettider för Mössebergsbacken säsongen 2024/2025

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner allmänhetens öppettider för Mössebergsbacken säsongen 2024/2025 på måndagar, onsdagar och fredagar klockan 17:00-20:00 samt lördagar och söndagar klockan 10:00-16:00.

2 Öppettiderna gäller under vecka 52 till vecka 11 under förutsättning att det är förhållanden som är gynnsamma för att bedriva verksamhet.

Sammanfattning

För säsongen 2024/2025 föreslås öppettider för Mössebergsbacken som är samma som föregående säsong: måndagar, onsdagar och fredagar 17:00-20:00 samt lördagar och söndagar 10:00-16:00. Mössebergsbacken är stängd för allmänheten på tisdagar och torsdagar 17:00-20:30 för Falköpings AIK slalomträningar. Vid röda dagar, skollov och tävlingar kan avvikande öppettider förekomma. Kultur- och fritidsnämnden har delegerat ansvaret för tillfälliga ändringar till verksamhetschefen.

Grundsäsongen sträcker sig från vecka 52 till vecka 11, men kan förlängas vid gynnsamma väderförhållanden. Förslaget innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser och har beaktat budget och personaltillgång. Beslutet främjar tillgängligheten till skidåkning för barn och ungdomar, både för allmänheten och föreningsmedlemmar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-15

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Öppettider för Mössebergsbacken säsongen 2024/2025

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner allmänhetens öppettider för Mössebergsbacken säsongen 2024/2025 på måndagar, onsdagar och fredagar klockan 17:00-20:00 samt lördagar och söndagar klockan 10:00-16:00.
- 2 Öppettiderna gäller under vecka 52 till vecka 11 under förutsättning att det är förhållanden som är gynnsamma för att bedriva verksamhet.

Sammanfattning

För säsongen 2024/2025 föreslås öppettider för Mössebergsbacken som är samma som föregående säsong: måndagar, onsdagar och fredagar 17:00-20:00 samt lördagar och söndagar 10:00-16:00. Mössebergsbacken är stängd för allmänheten på tisdagar och torsdagar 17:00-20:30 för Falköpings AIK slalomträningar. Vid röda dagar, skollov och tävlingar kan avvikande öppettider förekomma. Kultur- och fritidsnämnden har delegerat ansvaret för tillfälliga ändringar till verksamhetschefen.

Grundsäsongen sträcker sig från vecka 52 till vecka 11, men kan förlängas vid gynnsamma väderförhållanden. Förslaget innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser och har beaktat budget och personaltillgång. Beslutet främjar tillgängligheten till skidåkning för barn och ungdomar, både för allmänheten och föreningsmedlemmar.

Bakgrund

Öppettiderna som föreslås för allmänheten är måndagar, onsdagar och fredagar klockan 17.00-20.00 samt lördagar och söndagar klockan 10:00-16:00. Öppettiderna som föreslås gälla för säsongen 2024/2025 är samma som säsongen 2023/2024.

På tisdagar och torsdagar klockan 17:00 till 20:30 hålls Mössebergsbacken stängd för allmänheten då Falköpings AIK har slalomträningar under denna tid. Under röda dagar, skollov och tävlingar kan det vara avvikande öppettider för att tillgodose allmänhet och förening. Kultur- och fritidsnämnden har

delegerat ansvaret att besluta om tillfälliga ändringar i öppettider till verksamhetschef.

Förutsatt att det är förhållanden som är gynnsamma för snöläggning, annan form av drift och skidåkning så är grundsäsong och öppethållande av Mössebergsbacken mellan vecka 52 och vecka 11. Dessa grundveckor kan också utökas vid väldigt gynnsamma väderförhållanden.

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas. I förslag till öppettider och grundsäsong har det tagits hänsyn till viktiga faktorer som planerad budget och personaltillgång utifrån möjlig schemaläggning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att föreslagna öppettider är bra och tillgodoser behovet för skidåkning för både allmänhet och förening.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas. I förslag till öppettider och grundsäsong har det tagits hänsyn till viktiga faktorer som planerad budget och personaltillgång utifrån möjlig schemaläggning.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet gynnar barn och ungdomar där tillgängligheten av skidåkning blir god oavsett om man är med i förening eller inte.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur-och fritidsförvaltningen, 2024-10-15

Beslutet ska skickas till

Torbjörn Lindgren, verksamhetschef Bad & Fritid

Torbjörn Lindgren
Verksamhetschef Bad & Fritid

§ 60

Dnr 2024/00092

Svar på remiss från kommunstyrelsen om ändring av reglemente för kultur- och fritidsnämnden**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att ställa sig bakom ändring av reglemente för kultur- och fritidsnämnden.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har presenterat ett reviderat förslag på reglemente för kultur- och fritidsnämnden, med önskemål om nämndens yttrande senast den 31 december 2024. Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna, särskilt möjligheten att inkludera utdelning av priser och att införa protokollsanteckningar för att förbättra ärendehantering och beslut. Förändringarna bedöms inte leda till några ekonomiska konsekvenser för nämnden och anses inte påverka barn och ungdomar negativt. Nämndens fokus på barn- och ungdomsfrågor förblir starkt och prioriteras i reglementet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-17
- Remissversion av reglemente för kultur- och fritidsnämnden
- Delegationsbeslut om remittering av reglemente för kultur- och fritidsnämnden

---

Paragrafen skickas till
Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på remiss från kommunstyrelsen om ändring av reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att ställa sig bakom ändring av reglemente för kultur- och fritidsnämnden.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har presenterat ett reviderat förslag på reglemente för kultur- och fritidsnämnden, med önskemål om nämndens yttrande senast den 31 december 2024. Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna, särskilt möjligheten att inkludera utdelning av priser och att införa protokollsanteckningar för att förbättra ärendehantering och beslut. Förändringarna bedöms inte leda till några ekonomiska konsekvenser för nämnden och anses inte påverka barn och ungdomar negativt. Nämndens fokus på barn- och ungdomsfrågor förblir starkt och prioriteras i reglementet.

Bakgrund

Ett nämnds reglemente är ett styrdokument som fastställer riktlinjer och regler för hur en nämnd inom en kommun ska fungera. Det anger nämndens ansvarsområden, befogenheter och uppgifter, samt reglerar hur ärenden ska hanteras och beslutas. Reglementet fungerar som en formell ram för nämndens arbete och säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens övergripande mål och riktlinjer, lagstiftning samt god förvaltningssed. Nämndens reglemente ska aktualitetsprövas en gång varje mandatperiod.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett reviderat förslag på reglemente för kultur- och fritidsnämnden och önskar nämndens yttrande över förslaget senast den 31 december 2024.

Förvaltningens bedömning

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig positiv till föreslagna ändringar i nämndens reglemente. Då det i förvaltningens arbete med nya bestämmelser för kultur- och fritidsnämndens stipendier föreslås att nämnden

fortsättningsvis delar ut priser är det också en förutsättning att detta möjliggörs av reglementet. Förvaltningen ställer sig också positiv till att avsnittet om protokollsanteckning inkluderas för att skapa bättre förutsättningar för hur ärenden hanteras och beslutas.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Barnkonsekvensanalys

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt reglemente ett starkt fokus på barn och ungdomsfrågor. I reglementet framgår bland annat att nämnden ska prioritera verksamheter som riktar sig till barn och unga, bedriva ett främjande och förebyggande folkhälsoarbete såsom fysisk aktivitet, god simkunnighet, ungas delaktighet och inflytande, inkludering och folkbildning samt främja barn- och ungdomskultur och bidra till att barns kunskap om Falbygdens kulturarv ökar. De ändringar som föreslås i reglementet anses inte ha någon negativ påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-17
- Remissversion av reglemente för kultur- och fritidsnämnden
- Delegationsbeslut om remittering av reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Michelle Lunne
Nämndsekreterare/Controller

Ändring av reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Delegationsbeslut

1 Kommunstyrelsen sänder framtaget förslag på ändringar av reglemente för kultur- och fritidsnämnden på remiss med svar senast den 31 december 2024.

Delegationsbeslut enligt

Beslutet fattas med stöd av § 6.13 i kommunstyrelsens delegationsbestämmelser, antagna den 17 april 2024, § 101.

Bakgrund

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett reviderat förslag på reglemente för kultur- och fritidsnämnden och önskar nämndens yttrande över förslaget senast den 31 december 2024.

Beslutet ska skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Linda Karelid
Kanslichef

Kansliavdelningen Kommunledningsförvaltningen

Linda Karelid Kanslichef linda.karelid@falkoping.se
Falköpings kommun Sankt Sigfridsgatan 9 521 81 Falköping Telefon 0515-88 50 00
kommunen@falkoping.se www.falkoping.se Bankgiro 991-2478 Plusgiro 3 21 38-0 Org nr 212000-1744

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Reglemente
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	"Skriv t.ex. 2021-01-01, § 10"
Ersätter dokument	Kommunfullmäktiges beslut den 24 februari 2020, § 41
Diarienummer	"Skriv t.ex. KS 2021/210"
Giltighetstid	Från och med 15 april 2025 och tills vidare
Dokumentet gäller för	Kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning
Dokumentansvarig	Kanslichefen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Varje mandatperiod

Innehåll

Kultur- och fritidsnämndens uppgifter	4
Allmänt om kultur- och fritidsnämndens verksamhet	4
Kultur- och fritidsnämndens förvaltningsorgan	4
Kultur- och fritidsnämndens övergripande uppgifter	4
Ekonomisk förvaltning	5
Delegering från fullmäktige.....	5
Särskilda uppgifter	5
Processbehörighet.....	5
Uppdrag och verksamhet	6
Organisation inom verksamhetsområdet	6
Personalansvar	6
Personuppgifter.....	6
Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	6
Information och samråd.....	7
Självförvaltningsorgan	7
Kultur- och fritidsnämndens arbetsformer	7
Sammansättning	7
Tidpunkt för sammanträden.....	7
Kallelse	8
Offentliga sammanträden	8
Beslutsförhet.....	9
Närvarorätt.....	9
Ordföranden.....	9
Presidium	10
Förhinder	10
Ersättares tjänstgöring	10
Jäv, avbruten tjänstgöring.....	11
Yrkanden	11
Protokollsanteckning	12
Deltagande i beslut	12
Omröstningar	12
Reservation	13
Justering av protokoll	13
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	13

Delgivningsmottagare.....	13
Undertecknande av handlingar	13
Utskott	14

Kultur- och fritidsnämndens uppgifter

§ 1

Allmänt om kultur- och fritidsnämndens verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att utifrån de politiska målen främja kultur- och fritidslivet och skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts-, friluft- och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ska främja delaktighet och möjlighet till påverkan för dem som verksamheten riktar sig till. Kultur- och fritidsnämnden bedriver besöksnäringens verksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens folkbibliotek och fullgör kommunens uppgifter enligt bibliotekslagen (2013:801). Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den museala verksamheten enligt museilagen (2017:563).

§ 2

Kultur- och fritidsnämndens förvaltningsorgan

Under kultur- och fritidsnämnden lyder kultur- och fritidsförvaltningen.

§ 3

Kultur- och fritidsnämndens övergripande uppgifter

Kultur- och fritidsnämnden ska

- leda och utveckla den kommunala kultur- och fritidsverksamheten,
- erbjuda ett allsidigt, kvalitativt och innehållsrikt utbud såväl inom konstnärliga och kulturella områden som inom idrotts- och fritidsverksamheter,
- samarbeta med, stödja och stimulera föreningar, organisationer, grupper och enskilda som har anknytning till nämndens verksamhetsområden,
- ge alla invånare likvärdiga möjligheter att ta del av och tillgodogöra sig utbudet inom nämndens ansvarsområde,
- erbjuda ett utbud av mötesplatser,
- ansvara för uthyrning av de idrottsanläggningar och samlingslokaler som nämnden disponerar samt verksamhetsservice vid idrottsanläggningar,
- ansvara för drift av kommunens uppmärkta spår och leder på platåberget Mösseberg och uppmärkta vandringsleder på platåberget Alleberg, vilket innefattar bland annat underhåll och service av anläggningarna. Ansvaret innefattar därutöver drift av följande områden på Mösseberg; djurparken, slalomanläggningen och Skogssjön med omliggande fritids- och aktivitetsområden. Ansvaret innefattar de reinvesteringar som krävs för områdena samt investeringar i maskiner och annat för att klara driften (förutom byggnader vilka omfattas av ~~tekniska nämndens~~ **kommunstyrelsens** ansvar).
- prioritera verksamheter som riktar sig till barn och unga,
- ansvara för kommunens museiverksamhet i enlighet med museilagen

- (2017:563) samt stödja lokalt kulturarvsarbete och lokalhistorisk forskning,
- ingå i arbetet med att gestalta livsmiljöer av kommunens byggnader, anläggningar och offentliga utemiljöer,
  - ansvara för inköp, utplacering, tillsyn, vård och gallring av kommunens konstsamling,
  - bedriva ett främjande och förebyggande folkhälsoarbete såsom fysisk aktivitet, god simkunnighet, ungas delaktighet och inflytande, inkludering och folkbildning,
  - fullgöra kommunens uppdrag som huvudman enligt bibliotekslag (2013:801) med undantag för skolbiblioteksverksamhet,
  - främja barn- och ungdomskultur samt bidra till att barns kunskap om Falbygdens kulturarv ökar,
  - ta till vara och levandegöra Falbygdens kulturarv och särart,
  - utse mottagare av kommunens kultur-, idrotts- och föreningsledarpriser stipendier,
  - fullgöra kommunens ansvar enligt spellagen (2018:1138).

§ 4

Ekonomisk förvaltning

Kultur- och fritidsnämnden ska ha hand om den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde och följa de av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter för denna. I denna uppgift ingår bl.a. att

- underhålla den lösa egendomen inom nämndens förvaltningsområde.

§ 5

Delegering från fullmäktige

Kultur- och fritidsnämnden ska besluta i följande ärenden

- i sådana mål och ärenden, där det ankommer på nämnden att föra talan på nämndens vägnar, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

Särskilda uppgifter

§ 6

Processbehörighet

Kultur- och fritidsnämnden får själv eller genom ombud föra nämndens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag, annan författning eller beslut av kommunfullmäktige.

§ 7

Uppdrag och verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Kultur- och fritidsnämnden ska följa det fullmäktige – i lag eller reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

§ 8

Organisation inom verksamhetsområdet

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

§ 9

Personalansvar

Kultur- och fritidsnämnden är anställningsmyndighet för personal vid sin förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen. Kultur- och fritidsnämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för de frågor om personalpolitik som kommunstyrelsen ansvarar för.

§ 10

Personuppgifter

Kultur- och fritidsnämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet. Nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen.

§ 11

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kultur- och fritidsnämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ska tre gånger per år redovisa till fullmäktige hur den har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat den, i reglemente och genom finansbemyndigande.

Kultur- och fritidsnämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställts av fullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts nämnden enligt speciallag.

§ 12

Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

När kultur- och fritidsnämndens verksamhet och ärenden berör en annan nämnds verksamhet ska dessa samråda. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Kultur- och fritidsnämnden beslutar om formerna för samrådet.

§ 13

Självförvaltningsorgan

Kultur- och fritidsnämnden får uppdra åt ett självförvaltningsorgan att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Nämnden får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Nämnden ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsformer

§ 14

Sammansättning

Kultur- och fritidsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare.

§ 15

Tidpunkt för sammanträden

Kultur- och fritidsnämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av kultur- och fritidsnämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 16

Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelse ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska skickas till varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdet. Kallelse sker elektroniskt. I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt. Ordföranden bestämmer då formen för kallelse.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

§ 17

Offentliga sammanträden

Kultur- och fritidsnämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

§ 18

Sammanträden på distans

Kultur- och fritidsnämnden får, ~~om särskilda skäl föreligger,~~ sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Kultur- och fritidsnämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 19

Beslutsförhet

Kultur- och fritidsnämnden får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. I detta sammanhang räknas som ledamot även tjänstgörande ersättare.

§ 20

Närvarorätt

Kommunalförbundsstyrelsen, oppositionsråd och kommunstyrelsens ordförande har rätt att närvara vid samtliga sammanträden. Nämnd får därutöver medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt. De får delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten omfattar inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får kultur- och fritidsnämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med kultur- och fritidsnämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om kultur- och fritidsnämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Kultur- och fritidsnämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

§ 21

Ordföranden

Ordföranden ansvarar för att

1. leda kultur- och fritidsnämndens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglementen,
3. beredningsprocessen är ändamålsenlig,
4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i kultur- och

fritidsnämnden vid behov är beredda,

5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i kultur- och fritidsnämnden,
6. bevaka att kultur- och fritidsnämndens beslut verkställs.

§ 22

Presidium

Kultur- och fritidsnämndens presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 23

Ersättare för ordförande och vice ordförande

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, utser kultur- och fritidsnämnden en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i kultur- och fritidsnämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid utser kultur- och fritidsnämnden en annan ledamot som ersättare för den personen. Ersättaren ska fullgöra samtliga uppgifter som den ersatta personen har haft.

§ 24

Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska själv i så god tid som möjligt underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

§ 25

Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte väljs proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Har ersättare valts enligt proportionella valsättet gäller vad som, i 25 § lag (1992:339) om proportionellt valsätt, är stadgat om inträdesordningen för ersättare.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet. Ersättare som inte tjänstgör har dock inte rätt att framställa yrkanden eller delta i beslut.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har alltid företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Som huvudregel får en ersättare inte inträda under överläggningarna i ett ärende. Ordföranden avgör vid vilken tidpunkt ett inträde får ske.

§ 26

Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet har handlagts.

En ersättare som tjänstgjort i stället för sent ankommen ledamot är, om tjänstgöringen avslutats med anledning av att ledamoten inträtt i tjänst, inte förhindrad att tjänstgöra som ersättare för samma eller annan ledamot senare under sammanträdet.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra endast om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

§ 27

Yrkanden

När kultur- och fritidsnämnden har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte kultur- och fritidsnämnden beslutar medge det enhälligt.

Den ledamot som har framställt ett yrkande som inte är ett rent bifalls- eller avslagsyrkande ska lämna det skriftligt.

§ 28

Protokollsanteckning

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare kan få lämna protokollsanteckning till besluten som tas. Att lämna en protokollsanteckning innebär att en eller flera ledamöter eller tjänstgörande ersättare lämnar en förklaring till sin ståndpunkt, sitt röstande eller en kommentar till beslutet.

Protokollsanteckningen ska läsas upp under sammanträdet och godkännas av ordförande för att få läggas till i protokollet. Om ordförandens bedömning ifrågasätts får ytterst nämnden avgöra om anteckningen får läggas till i protokollet.

Godkänd protokollsanteckning ska lämnas skriftligt till sekreteraren under sammanträdet.

§ 29

Deltagande i beslut

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kultur- och fritidsnämnden fattar det med acklamation.

§ 30

Omröstningar

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av den ledamot som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppsprovslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 31

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,

- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

§ 32

Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen bör lämnas till sekreteraren senast dagen efter sammanträdet dock före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Vid omedelbar justering ska motiveringen lämnas omedelbart efter att beslutet har fattats.

§ 33

Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Kultur- och fritidsnämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

§ 34

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Kultur- och fritidsnämnden ska underrätta kommunstyrelsen och lämna förslag om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 35

Delgivningsmottagare

Delgivning med kultur- och fritidsnämnden sker med ordföranden eller förvaltningschefen.

§ 36

Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar som beslutas av kultur- och fritidsnämnden ska undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av anställd som utsetts av kultur- och fritidsnämnden i antagna delegationsbestämmel-

ser. Vid förfall för ordföranden inträder en vice ordförande vars undertecknande ska kontrasieras av anställd som utsetts av kultur- och fritidsnämnden i antagna delegationsbestämmelser.

Även i övrigt framgår av kultur- och fritidsnämndens delegationsbestämmelser vem eller vilka som ska underteckna nämndens handlingar.

§ 37

Utskott

Inom kultur- och fritidsnämnden ska finnas ett arbetsutskott. Kultur- och fritidsnämnden får därutöver inrätta ytterligare utskott som nämnden anser behövs. Till varje utskott ska 5 ledamöter och 5 ersättare väljas.

De ärenden som ska avgöras av nämnden i dess helhet bör beredas av arbetsutskottet om beredning behövs. Ordföranden eller förvaltningschefen överlämnar sådana ärenden till utskottet. När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

Inom ett utskott väljer kultur- och fritidsnämnden för den tid nämnden beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer.

Utöver det som nämns i denna paragraf gäller i tillämpliga delar de bestämmelser om arbetsformer för utskott som framgår av detta reglemente. Kultur- och fritidsnämnden får ytterligare reglera utskottens verksamheter i särskilda instruktioner.

§ 61

Dnr 2024/00093

Sammanträdesdagar för kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott 2025

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott sammanträder klockan 13:15 på följande dagar år 2025:

Arbetsutskottet

Tisdag 18 februari

Tisdag 8 april

Tisdag 6 maj

Tisdag 3 juni

Tisdag 12 augusti

Tisdag 9 september

Tisdag 14 oktober

Måndag 1 december

Kultur- och fritidsnämnden

Tisdag 4 mars

Tisdag 22 april

Tisdag 20 maj – heldag

Tisdag 17 juni

Tisdag 26 augusti

Tisdag 23 september

Tisdag 28 oktober – heldag

Tisdag 16 december

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden ska fatta beslut om när nämnden och dess arbetsutskott ska sammanträda år 2025. Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram förslag på sammanträdesplan vilket innebär att kultur- och fritidsnämnden och dess arbetsutskott sammanträder åtta gånger vardera.

Vid framtagandet av förslag på sammanträdesplan 2024 har hänsyn tagit till de ekonomiska årshjulet och kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges sammanträdesdagar. Detta för att skapa en så tidseffektiv beredningsprocess som möjligt samtidigt som förvaltningen ges utrymme att granska underlagen innan de skickas vidare för politisk hantering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-21

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanträdesdagar för kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott 2025

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott sammanträder klockan 13:15 på följande dagar år 2025:

Arbetsutskottet

Tisdag 18 februari
Tisdag 8 april
Tisdag 6 maj
Tisdag 3 juni
Tisdag 12 augusti
Tisdag 9 september
Tisdag 14 oktober
Måndag 1 december

Kultur- och fritidsnämnden

Tisdag 4 mars
Tisdag 22 april
Tisdag 20 maj – heldag
Tisdag 17 juni
Tisdag 26 augusti
Tisdag 23 september
Tisdag 28 oktober – heldag
Tisdag 16 december

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden ska fatta beslut om när nämnden och dess arbetsutskott ska sammanträda år 2025. Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram förslag på sammanträdesplan vilket innebär att kultur- och fritidsnämnden och dess arbetsutskott sammanträder åtta gånger vardera.

Vid framtagandet av förslag på sammanträdesplan 2024 har hänsyn tagit till de ekonomiska årshjulet och kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges sammanträdesdagar. Detta för att skapa en så tidseffektiv beredningsprocess som möjligt samtidigt som förvaltningen ges utrymme att granska underlagen innan de skickas vidare för politisk hantering.

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden ska årligen besluta om dag och tid för sina sammanträden. Hänsyn har tagits till det ekonomiska årshjul som kommunens ekonomiavdelning tagit fram samt kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges sammanträdesplan.

Förvaltningens bedömning

Ett av förvaltningarnas viktigaste uppdrag är att leverera kvalitetssäkrade beslutsunderlag till sin nämnd. Beslutsunderlagen ska vara sakliga och opartiska och utformade så att ledamöterna i nämnden upplever att underlagen stödjer dem i beslutsfattandet. Syftet med beredningsprocessen är att stödja förvaltningarnas arbete att uppnå detta. Processen är ganska lång från det att ett ärende initieras och handläggs, till beslut på sammanträdet och slutligen till verkställighet av beslutet och arkivering av handlingarna.

En väl fungerande beredningsprocess ger förvaltningen möjlighet att granska beslutsunderlagen innan de skickas vidare för politisk hantering. Den ger tid och utrymme för dialog mellan handläggare, förvaltningschef och nämndsekreterare, vilket möjliggör att fler perspektiv kan arbetas in i beslutsunderlagen. Vid framtagandet av förslag på sammanträdesplan 2024 har hänsyn tagit till det ekonomiska årshjulet och kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges sammanträdesdagar. Detta för att skapa en så tidseffektiv beredningsprocess som möjligt samtidigt som förvaltningen ges utrymme att granska underlagen innan de skickas vidare för politisk hantering.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämnden beslutar om sammanträdesdagar enligt upprättat förslag för år 2025.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Barnkonsekvensanalys

Barn påverkas inte av beslutet, men gynnas av snabba beslutsvägar och en effektiv beredningsprocess.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2024-10-21

Beslutet ska skickas till

Kommunkansliet
Michelle Lunne, nämndsekreterare

Michelle Lunne
Nämndsekreterare/Controller

DELEGATIONSLISTADatum
2024-11-12

Datum	Dokument id.	Beskrivning	Handläggare
2024-10-02	18820	Delegationsbeslut om tillfällig stängning av museet på grund av vattenläcka	Karin Hermansson
2024-09-20	18821	Avtal om cirkusskola vid invigning av Stora torget	Karin Hermansson
2024-10-04	18829	Delegationsbeslut om ansökan om registrering för lotteri enligt 6 kap. 9 § spellagen	Torbjörn Lindgren
2024-10-25	18855	Delegationsbeslut om registrering för lotteri enligt 6 kap. 9 § spellagen för Floby Lions Club	Torbjörn Lindgren
2024-10-24	18863	Avtal om Cirkusskola mellan 19 mars-10 april 2025	Robert Coe
2024-10-28	18873	Avtal om föreställningen Små sånger för stora hjärtan tillsammans med anpassad grundskola den 10 april 2025	Robert Coe
2024-11-04	18992	Personuppgiftsbiträdesavtal med Vitec Smart Visitor System om bokningssystemet ActorSmartBook	Hampus Haga
2024-11-04	18994	Personuppgiftsbiträdesavtal med Enkätfabriken AB inför LUPP-analys	Hampus Haga
2024-11-11	19018	Anmälan om anställningar september till oktober 2024	Hampus Haga
2024-11-12	19027	Avslutade bidragsansökningar under perioden 2024-09-16-2024-10-31	Anette Filipsson

Datum
2024-11-11

Datum	Dokument id.	Beskrivning
2024-09-18	18822	Kommunstyrelsens beslut 2024-09-18 § 158 CEMR-deklarationen - jämställdhet mellan kvinnor och män
2024-09-11	18823	Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor 2024-09-11
2024-09-12	18824	Mötesanteckningar kommunala pensionärsrådet 2024-09-12
2024-09-18	18825	Kommunstyrelsens beslut 2024-09-18 § 162 Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel år 2023
2024-10-08	18841	Protokollsutdrag från regionfullmäktiges sammanträde den 1 oktober 2024 - Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027
2024-10-08	18842	Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027
2024-10-16	18870	Kommunstyrelsens beslut 2024-10-16 § 175 Samverkansavtal gällande platåbergens Unesco global geopark

§ 158

Dnr 2024/00582

CEMR-deklarationen - jämställdhet mellan kvinnor och män

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna de nio nya artiklarna i Council of European Municipalities and Regions deklaration för jämställdhet mellan kvinnor och män (CEMR-deklarationen).

Reservation

Albin Gilbertsson (SD) och Marita Ljus (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Albin Gilbertssons (SD) yrkande.

Sammanfattning

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation Council of European Municipalities and Regions (CEMR) antog 2006 den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen). Deklarationen är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet.

Falköpings kommun ställde sig bakom CEMR-deklarationen genom beslut i kommunstyrelsen den 10 januari 2007, § 2. Kommuner och regioner som har undertecknat CEMR-deklarationen före 2023 behöver inte ställa sig bakom hela deklarationen igen. I stället bjuds de in att godkänna de nio nya artiklarna och införa dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklarationen. Med anledning av ovanstående föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunstyrelsen godkänner de nio nya artiklarna i CEMR-deklarationen.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 92/2024
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-08-13
- Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen, SKR, 2024-01-26
- Kommunstyrelsen 2017-01-10, § 2

Yrkanden

Johanna Svensson (S) och Ingvor Bergman (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Albin Gilbertsson (SD) yrkar att ärendet i första hand ska återremitteras till förvaltningen för övervägande huruvida ärendet är av sådan karaktär att det ska beslutas av kommunfullmäktige, och att i andra hand att arbetsutskottets förslag ska avslås.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Albin Gilbertsson (SD) och Jonas Larsson (SD) lämnar följande motivering.

”Sverigedemokraterna delar ambitionen och flera av målbilderna i deklARATIONEN med syfte att verka för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män på kommunal och regional nivå. Deklarationen har nu utökats med nio nya artiklar vilket leder till att kommuner och regioner som ingått deklARATIONEN sedan tidigare uppmanas att ansluta sig till dessa.

Vi anser att Falköpings kommun på ett tydligt, målmedvetet och intensivt sätt redan arbetar mot diskriminering och för jämställdhet inom kommunens förvaltningar och med kommunens anställda. Inte minst utifrån de mål som beskrivs i Agenda 2030, men även andra nationella och kommunala policys och styrdokument som Falköpings kommun antagit. Mål 5 i Agenda 2030 sätter tydliga ramar för delmålen 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.A, 5.B och 5.C om att främja jämställdhet och motverka diskriminering.

Att anta dessa nio punkter skulle inte innebära en förändring i hur Falköpings kommun arbetar med jämställdhet och diskriminering, utan enbart utgöra ytterligare byråkratisk sysselsättning för våra medarbetare. Kommunen är inte i behov av fler styrdokument som förvaltningar och tjänstepersoner behöver hålla sig uppdaterade och pålästa om.”

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på att ärendet ska avgöras idag respektive Albin Gilbertssons (SD) yrkande på återremiss och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer proposition på Johanna Svenssons (S) och Ingvor Bergmans (S) yrkande om bifall till arbetsutskottets förslag respektive Albin Gilbertssons (SD) yrkande om avslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Paragrafen skickas till

Sveriges Kommuner och Regioner + deklARATIONEN (kopia)
HR-chef Maria Axelsson
Samtliga nämnder

Deklarationen skickas till

The Secretary-General Council of European Municipalities and Regions,
Paris

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Mötesanteckningar Rådet för funktionshinderfrågor 2024-09-11

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor 2024-09-11.pdf

Storlek: 98898 byte

Hashvärde SHA256:

99fcad077d3adc3ebdb4e3e34d416764af6051cf60f06083da1a90f0699dd965

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 1:

KAROLA MARIA SVENSSON

Signerat med BankID 2024-09-24 17:09 Ref: 2ea4a3b9-93b0-409f-9060-7df147980657

Datum
2024-09-11

Rådet för funktionshinderfrågor

Närvarande

Karola Svensson (C) Ordförande
Johanna Svensson (S) (p. 1-4)
Elias Assio (M)
Dag Högrell (L)
Kent Mossby (M)
Heléne Svensson (S)
Roger Lundberg (S) (p. 1-4)

Kjell-Åke Andersson, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH
Lennart Häger, Synskadades Riksförbund, SRF
Margareta Nilsson, Hörselskadades Riksförbund, HRF
Inga-Maj Johansson, Riksförbundet för Utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna, FUB
Elisabeth Thomas, Riksförbundet för Utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna, FUB
Monica Setterberg, Falköpings Reumatikerförening
Marie Ryberg, Falköpings Reumatikerförening

Pontus Düring, förbundsdirektör Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)
Wanja Wallemyr, NyföretagarCentrum Falköping
Conny Johansson, NyföretagarCentrum Falköping
David Karlsson, säkerhetssamordnare
Thérese Broman, trafikingenjör
Edvin Ekholm, utvecklingschef
Johanna Aldén, nämndsekreterare

Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor

11 september kl. 18:00-19:43, Falköpingssalen Stadshuset

1. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

2. Information och dialog om nya rutiner kring sophantering

Förbundsdirektör Pontus Düring närvarar för att informera och besvara frågor om de nya rutinerna kring sophantering i Falköpings kommun.

De nya rutinerna innebär att A&ÅS har börjat samla in soptunnor med hjälp av sidolastare i stället för baklastare. Systemet är det mest använda i Sverige. Främsta anledningen till det nya arbetssättet är förbättrad arbetsmiljö men det är även mer kostnadseffektivt.

Om kommuninvånare uppmärksammat problem med det nya systemet går det bra att höra av sig till A&ÅS kundtjänst. Personal kan komma ut och titta på alternativa lösningar och i särskilda fall kan baklastare användas.

3. Information och dialog om möjligheter till företagande

Wanja Wallemyr och Conny Johansson från NyföretagarCentrum Falköping presenterar möjligheterna till stöd för de som är intresserade av att starta företag. Rådet informeras om upplägg av starta-eget-utbildning och på vilket sätt NyföretagarCentrum kan involveras. Alla åldrar är välkomna och rådgivningen är kostnadsfri.

4. Information och dialog om säkerhet och beredskap

Säkerhetssamordnare David Karlsson presenterar den övergripande organisationen inom säkerhet- och beredskapsenheten. Enheten är uppdelad i tre delar; Civil beredskap, brottsförebyggande och informationssäkerhet. Den civila beredskapen innefattar krisberedskap och civilt försvar.

Säkerhetssamordnarna arbetar för närvarande med åtgärdsplan kopplad till kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Fokus ligger på frågan hur viktig information når alla grupper i samhället. Enhetens kriskommunikatör arbetar med framtagande av Falköpingsnära information, som komplement till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps broschyr ”Om krisen eller kriget kommer”. Rådet får tips om webbsidan krisinformation.se som innehåller krisinformation från svenska myndigheter.

5. Information och dialog om Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats samt digital p-skiva

Trafikingenjör Thérèse Broman ansvarar för trafikfrågor och kollektivtrafik i Falköpings kommun. Rådet informeras om en remiss om riktlinje för tillgänglighet på hållplatser som Västtrafik skickat ut. Riktlinjen fokuserar på barn, äldre och personer med funktionsvariationer varför rådets synpunkter är önskvärda.

Rådet framför att det är viktigt med sittplats och väderskydd på hållplatserna samt utrop på bussarna. Rådet uppmanas att höra av sig senast den 25 september om det finns fler synpunkter att skicka med remissvaret.

Vidare presenterar Thérèse den digitala p-skiva som nu går att använda på vissa angivna kommunala parkeringsplatser (appen Parking Time Sweden). Aktuella parkeringsplatser där appen kan användas är markerade med en grön skylt. P-skivan i papp går fortfarande att använda.

6. Övrigt

- Fråga lyfts om tjänsten som IT-fixare ska försvinna. Ordföranden meddelar att kommunens IT-fixar tjänst ska vara kvar.
- Ordföranden uppmanar rådet att höra av sig med eventuella förslag på ämnen att ta upp på kommande möten.
- Nästa möte är den 27 november kl. 18:00.

Karola Svensson (C)
Ordförande

Mötesanteckningar Kommunala pensionärsrådet 2024-09-12

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Motesanteckningar kommunala pensionarsradet 2024-09-12.pdf

Storlek: 51137 byte

Hashvärde SHA256:

55b1af23626843b75bb5e475b63552faa2f7f2c04551bcf76de7f0285ec5b20b

*Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.*

Signerat av 1:

KAROLA MARIA SVENSSON

Signerat med BankID 2024-09-24 17:09 Ref: 99005f74-e1ac-45c1-9442-4c1cc68a058f

Kommunala pensionärsrådet

Närvarande

Karola Svensson (C) Ordförande

Agnetha Sterner, PRO

Leif Brandt, PRO

Barbro Westergren, SKPF

Kerstin Belfrage, SKPF

Elisabeth Dahlälvs, SPF Frökina

Christer Eliasson, SPF Vartofta

Jan Gustafsson, RPG

Johanna Svensson (S)

Ingvor Bergman (S)

Marie Post (S)

Märtha Liljegren, SKPF

Ulla-Lisa Karlberg, SKPF

Gullan Björk, SPF Frökina

Pontus Düring, förbundsdirektör Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)

Thérese Broman, trafikingenjör

Magnus Fleischer, ekonomichef

Kristina Rosenberg, socialchef

Ulf Johansson, verksamhetschef hemstöd och hemtjänst

Edvin Ekholm, utvecklingschef

Johanna Aldén, nämndsekreterare

Kommunala pensionärsrådet

12 september kl. 10:00-12:15, Falköpingssalen Stadshuset

1. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av föregående mötesanteckningar.

2. Information och dialog om nya rutiner kring sophantering

Förbundsdirektör Pontus Düring närvarar för att informera och besvara frågor om de nya rutinerna kring sophantering i Falköpings kommun.

De nya rutinerna innebär att A&ÅS har börjat samla in soptunnor med hjälp av sidolastare i stället för baklastare. Systemet är det mest använda i Sverige. Främsta anledningen till det nya arbetssättet är förbättrad arbetsmiljö men det är även mer kostnadseffektivt.

Om kommuninvånare uppmärksammat problem med det nya systemet går det bra att höra av sig till A&ÅS kundtjänst. Personal kan komma ut och titta på alternativa lösningar och i särskilda fall kan baklastare användas.

3. Information och dialog om *Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats samt digital p-skiva*

Trafikingenjör Thérèse Broman ansvarar för trafikfrågor och kollektivtrafik i Falköpings kommun. Rådet informeras om en remiss om riktlinje för tillgänglighet på hållplatser som Västtrafik skickat ut. Riktlinjen fokuserar på barn, äldre och personer med funktionsvariationer varför rådets synpunkter är önskvärda.

Rådet framför att det är viktigt att även hållplatser på landsbygden är tillgängliga. Rådet uppmanas att höra av sig senast den 25 september om det finns fler synpunkter att skicka med remissvaret.

Vidare presenterar Thérèse den digitala p-skiva som nu går att använda på vissa angivna kommunala parkeringsplatser (appnen Parking Time Sweden). Aktuella parkeringsplatser där appen kan användas är markerade med en grön skylt. P-skivan i papp går fortfarande att använda.

4. Information och dialog om ekonomiskt nuläge med fokus på socialnämndens budget

Ekonomichef Magnus Fleischer presenterar det ekonomiska läget i kommunen. På grund av olika faktorer är situationen ansträngd, bland annat med anledning av inflation och minskat invånarantal. Inför kommande budgetår är förutsättningarna bättre med minskad inflation men fortsatt orosmoln kring befolkningsminskning.

Ulf Johansson som är verksamhetschef för hemstöd och hemtjänst presenterar de tre besparingsåtgärder som beslutats i socialnämnden:

- Avveckling av verksamheten trygg hemgång.
- Brukartimmen tas bort och blir i stället 30 minuter resurstid.
- Avveckling av aktivitetssamordnare 65+.

Socialchef Kristina Rosenberg meddelar att fler besparingar krävs. Socialnämnden har fattat beslut om några men fler åtgärder behövs. Det finns ytterligare förslag till besparingsåtgärder och dessa beslut fattas politiskt.

5. Övriga frågor

- Förtydligande om vilka nämnder som är representerade i rådet. Kommunstyrelsen, socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden har invalda representanter i rådet. Under mötet finns alla tre nämnder representerade.
- Syftet med pensionärsrådet lyfts och mötesdeltagarna för dialog om på vilka sätt rådet kan vara en resurs och tillgång. Förvaltningar och nämnder uppmanas se möjligheter att involvera föreningarna i frågor som bedöms lämpligt.
- Då flera frågor uppkommit om äldreomsorg beslutas att temat för rådets möte i november är äldreomsorg. Rådet får då återkoppling om arbetet i beredningen för framtidens äldreomsorg (BFÄ) och Camilla Eriksson från Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) bjuds in. Rådets möte den 28 november förlängs till att omfatta tre timmar med start klockan 09:00.
- Fråga lyfts och mer information önskas om anhörigvårdare i kommunen.

Svar:

Falköpings kommuns anhörigstöd riktar sig till alla målgrupper och alla åldrar. Du som vårdar, hjälper eller stödjer en närstående äldre kan själv få stöd enligt lag genom råd, stöd och vägledning. Anhörigstödet vänder sig till alla anhöriga i alla åldrar som hjälper närstående som:

- är långvarigt sjuka
- är äldre
- har en demenssjukdom/minnessjukdom
- har en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning
- eller har en beroendeproblematik

Stödet utformas efter den anhöriges behov och kan till exempel handla om enskilda samtal, avlösning i hemmet 12 timmar/månad eller att vara med i anhörigrupper som anordnas efter efterfrågan och behov där man får möjlighet att träffa andra anhöriga i liknande situation och för att utbyta erfarenheter och få stöd. Ingen dokumentation förs och personalen har tystnadsplikt

- Fråga lyfts om vad som händer med den gamla församlingslokalen.

Svar:

Centrala barn- och elevhälsan (CBE) använder den lokalen.

§ 162

Dnr 2024/00580

Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel år 2023

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna inkomna återrapporteringar av strategiska utvecklingsmedel för år 2023.

Sammanfattning

I Flerårsplan för år 2023–2025 beslutade kommunfullmäktige om en budgetpost avseende strategiska utvecklingsmedel om 3,7 miljoner kronor vilken kommunstyrelsen beviljar utifrån inkomna ansökningar från nämnderna.

Alla ansökningar är hanterade enligt gällande rutin för strategiska utvecklingsmedel och finansiering av dessa var även uppe i budgetarbetet för år 2023. De fem projekt som beviljades medel är projekt som beslutades för år 2022 och som avsåg en period på mer än ett år. Alla projekt har inkommit med återrapportering till kommunstyrelsen avseende år 2023.

Det är förvaltningens bedömning att återrapportering till kommunstyrelsen har gjorts enligt gällande rutin för strategiska utvecklingsmedel och föreslår kommunstyrelsen att godkänna inkomna återrapporteringar av strategiska utvecklingsmedel för år 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 88/2024
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-08-15
- Återrapportering strategiska utvecklingsmedel – Projektsamverkan Ranten
- Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel 2023 – Dotorp
- Återrapportering av Kraft hösten 2023
- Återrapportering av strategiska utvecklingsmedel, samverkan Hyresbo

---

Paragrafen skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Protokoll från regionfullmäktige, 2024-10-01

§ 157

Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027

Diarienummer RS 2024-01785

Beslut

1. Regionfullmäktige antar regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027.

Sammanfattning av ärendet

Kommuner och regioner ska enligt bibliotekslagen anta biblioteksplaner för sin verksamhet inom biblioteksområdet. Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024–2027 beskriver utmaningar och strategiska inriktningar och är en fördjupad handlingsplan för biblioteksområdet utifrån Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027.

Regional biblioteksplan 2024–2027 ersätter Regional biblioteksplan Västra Götaland 2020–2023. I förhållande till den tidigare biblioteksplanen är den nya biblioteksplanen än tydligare kopplad till kulturstrategins mål och prioriterade områden:

- Vidgat deltagande
- Konstnärligt skapande
- Samverkan och synergi
- Digitalisering
- Internationalisering

Den regionala biblioteksplanen anger riktning och är styrande för den regionala biblioteksverksamheten som ligger under Västra Götalandsregionens (VGR:s) styrelse för kulturutveckling och rådgivande för övriga biblioteksverksamheter inom VGR. Biblioteksplanen är även rådgivande för biblioteksverksamheter i Västra Götaland.

Biblioteksplanen har varit ute på remiss där bland annat kommunalförbunden och kommunerna i Västra Götaland samt berörda nämnder och styrelser inom VGR haft möjlighet att yttra sig.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2024-06-04 § 156
- Protokollsutdrag från beredningen för hållbar utveckling 2024-05-23 § 18

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från regionfullmäktige, 2024-10-01

- Tjänsteutlåtande daterat 2024-05-13
- Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027
- Protokollsutdrag från kulturnämnden 2024-03-22 § 20

Yrkanden på sammanträdet

Alex Bergström (S) och Karin Blomstrand (L) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Vidare yttrar sig Karl Johan Nordensten (MP).

Skickas till

För genomförande:

- Kulturnämnden
- Katti Hoflin, kulturchef katti.hoflin@vgregion.se

för kännedom:

- Styrelsen för kulturutveckling
- Miljö- och regionutvecklingsnämnden
- Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden
- Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden
- Styrelsen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Styrelsen för Sjukhusen i Väster
- Styrelsen för Skaraborgs sjukhus
- Styrelsen för Södra Älvsborgs sjukhus
- Styrelsen för folkhögskolor
- Styrelsen för naturbruk
- Styrelsen för Göteborgs Botaniska Trädgård
- Beredningen för hållbar utveckling
- Samtliga kommuner och kommunalförbund

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Västra Götalandsregionen

Kulturnämnden

Diarienummer: KUN 2023-00595

Datum: 2024-03-22

Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024– 2027

Innehåll

Förutsättningar för den regionala biblioteksplanen Västra Götaland 2024–2027.....	3
Bibliotekslagen.....	3
Nationell biblioteksstrategi	5
Regional biblioteksverksamhet	6
Strategiska utvecklingsområden.....	7
Vidgat deltagande.....	7
Läsfrämjande	9
Konstnärligt skapande	10
Samverkan och synergi	12
Digitalisering	13
Internationalisering	14
Så togs biblioteksplanen fram och så följs den upp	15
Bilaga 1: Biblioteksverksamheter i Västra Götaland	15
Folkbibliotek	16
Skolbibliotek	17
Naturbruksförvaltningen	18
Folkhögskolebibliotek.....	18
Folkhögskoleförvaltningen	19
Västra Götalandsregionens sjukhusbibliotek	19
Forskningsbibliotek.....	20
Fängelsebibliotek	20
Övriga bibliotek inom Västra Götalandsregionen.....	21
Specialbibliotek.....	21

Förutsättningar för den regionala biblioteksplanen Västra Götaland 2024–2027

Kommuner och regioner ska enligt bibliotekslagen anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.¹ Västra Götalandsregionens regionala biblioteksplan beskriver utmaningar och strategiska inriktningar och är en fördjupande handlingsplan för biblioteksområdet utifrån *Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan 2024–2027*, som är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument beslutade av regionfullmäktige.² Inom måldokumentet *Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030* finns flera prioriteringar och kraftsamlingar som också berör biblioteken, exempelvis Kraftsamling fullföljda studier och Kraftsamling digitalisering.

Den regionala biblioteksplanen anger riktning för den regionala biblioteksverksamheten inom Västra Götalandsregionens kulturförvaltning och utgår ifrån kulturstrategins strategiska utmaningar. De olika biblioteksverksamheter som bedrivs med Västra Götalandsregionen som huvudman har själva beskrivit sina verksamheter och utvecklingsmål. Dessa beskrivs under bilaga 1.

Bibliotekslagen

Biblioteksväsendet i Sverige styrs av Bibliotekslagen, som knyter an till hur bibliotekens grundläggande uppdrag uttrycks i internationella sammanhang, till exempel i IFLAs/Unescos folkbiblioteksmanifest. I bibliotekslagen fastslås bibliotekens demokratiska uppdrag och uppdraget att främja litteraturens ställning.

I den så kallade ändamålsparagrafen 2§, sägs att:

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

¹ Bibliotekslag (2013:801), 17 §

² Övriga måldokument är Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030, Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 – Hållbara resor i Västra Götaland, samt Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. (Bibliotekslag 2013:801)

Med det allmänna biblioteksväsendet avses offentligt finansierade bibliotek oavsett huvudman. I lagen uttrycks en målsättning om allas delaktighet i samhällslivet, som främjas genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning – demokratin fördjupas genom att välinformerade individer får bättre möjligheter till insyn, inflytande och deltagande i den demokratiska processen.³ Den fria åsiktsbildningen stöds genom att biblioteken främjar ett fritt meningsutbyte och att verksamheten präglas av öppenhet för olika perspektiv och står fri från censur eller andra hindrande åtgärder. Bibliotekslagens ändamålsparagraf understryker att bibliotekets verksamhet är till för alla, utan avgränsning till de med svenskt medborgarskap eller till de som är folkbokförda i en viss kommun. Lagen är tydlig angående bibliotekens demokratiska uppdrag och dess betydelse för inkludering och respekt för alla människors lika värde.

För att ge biblioteken möjlighet att fullgöra sitt demokratiska uppdrag och möjliggöra för människor att fritt kunna bilda sig en åsikt krävs att *principen om armlängds avstånd* upprätthålls, precis som inom övriga kulturområden. Principen om armlängds avstånd är ett organisationssätt och förhållningssätt som syftar till att skydda kulturverksamheter och den konstnärliga friheten. Enligt principen ska politiker och tjänstepersoner avstå från att styra kulturens och konstens innehåll. Genom att skapa förutsättningar för kulturverksamheter, men avstå från styrning av innehåll, läggs grunden för en mångfald av konst och kultur, röster, perspektiv och uttryck.

I bibliotekslagen anges att biblioteksverksamheten ska ge särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning samt åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska (4§ samt 5§). Dessa ändamål och prioriteringar är gemensamma för alla offentligt finansierade biblioteksformer.

Vid sidan av de inledande paragraferna om biblioteksväsendets ändamål och prioriterade grupper finns flera paragrafer i bibliotekslagen som särskilt rör folkbiblioteken:

³ Johan Hirschfeldt, *Biblioteken – en femte funktion i den demokratiska rättsstaten*, i Fichtelius, Erik, Enarson, Eva, Hansson, Krister, Klein, Jesper & Persson, Christina (red.) (2017). *Den femte statsmakten: bibliotekens roll för demokrati, utbildning, tillgänglighet och digitalisering*. [Stockholm]: Kungliga biblioteket, Nationell biblioteksstrategi, s. 68.

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

(Bibliotekslag 2013:801)

Den sjätte paragrafen förstärker ändamålsparagrafens ord om att biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla och betonar vikten av kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning genom att lyfta fram allsidighet och kvalitet som kännetecknande för folkbibliotekens utbud.

Paragraferna sju och åtta visar på det läsfrämjande uppdragets, med fokus på barn och unga, central ställning för folkbiblioteken, men också på hur arbetet med digital delaktighet och medie- och informationskunnighet är en del av kärnverksamheten.

Dessutom slås i 9§ fast att lån, eller andra sätt att få tillgång till litteratur, ska vara avgiftsfria.

Enligt bibliotekslagen ska varje region bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet.⁴

Både bibliotekslagen och skollagen styr skolbibliotekens verksamhet.

Bibliotekslagen hänvisar till skollagens skrivning att eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Huvudman för skolbiblioteket är densamma som för skolan.

Nationell biblioteksstrategi

Utöver bibliotekslagen och regionala måldokument finns sedan april 2022 en av regeringen beslutad nationell biblioteksstrategi för Sverige: *Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025*.

⁴ Bibliotekslag (2013:801), 11 §

Den nationella biblioteksstrategin syftar till att stärka biblioteksväsendet mot bakgrund av identifierade utmaningar och utvecklingsbehov:

- Tillgången till biblioteksverksamhet är inte likvärdig.
- Tillgången till kunskap, och förmågan att värdera denna, behöver stärkas.
- Det finns svagheter i den nationella infrastrukturen.

Som ett led i arbetet med den nationella biblioteksstrategin har Kungliga biblioteket ett nu pågående regeringsuppdrag som handlar om att stärka samverkan i det allmänna svenska biblioteksväsendet.

Regional biblioteksverksamhet

Enligt bibliotekslagen ska varje region bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet. I Västra Götalandsregionen ansvarar kulturförvaltningen för den regionala biblioteksverksamheten. Som framgår av lagtexten är denna inriktad på folkbiblioteken i länets 49 kommuner, och är därför tätt sammanhängande med deras uppdrag, utmaningar och utvecklingsbehov. Utöver att vara ett stöd till folkbiblioteken är det upp till varje region att själva utforma den regionala biblioteksverksamheten efter regionala prioriteringar och lokala behov.

Kulturförvaltningen upprätthåller system för mediasamverkan och ansvarar för löpande verksamheter som exempelvis Barnensbibliotek.se, Sommarboken, Gåvoboken och Språktåget. Den regionala biblioteksverksamheten utformar verksamheten i nära dialog med folkbiblioteken och syftar till att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet, bland annat genom utbildnings- och kursverksamhet, deltagande i konferenser och mässor, stödjande nätverk och erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning, erbjuda konsultationer och utvecklingsstöd.

Den regionala biblioteksverksamheten i Västra Götalandsregionen deltar i flera sammanhang på både regional och nationell nivå genom nätverk, referensgrupper, konferenser och arbetsgrupper. Bland annat utbyter verksamheten kontinuerligt kunskaper och erfarenheter med de tjugo andra regionala verksamheterna i Sverige och med Kungliga biblioteket, som är den myndighet som har uppdraget att främja bibliotekssamverkan, och med Kulturrådet. Även internationella nätverk och globala utblickar är en del av den regionala biblioteksverksamheten.

En utmaning för den regionala biblioteksverksamheten i Västra Götaland är länets storlek; Västra Götaland är Sveriges största län sett till antalet kommuner, med stor spännvidd vad gäller behov och förutsättningar, som till exempel stora skillnader mellan stad och land och variationer i utbildningsnivå. I dagsläget ansvarar den regionala biblioteksverksamheten också för verksamhet av nationellt

intresse, exempelvis biblioteksmagasinet noll27, Barnensbibliotek.se och Sommarboken. Utifrån dessa förutsättningar och med de ambitioner som beskrivs nedan som strategiska utvecklingsområden behöver den regionala biblioteksverksamhetens omfattning och inriktning tydliggöras.

Strategiska utvecklingsområden

Den regionala biblioteksverksamheten ingår i flernivåsamverkan med kommuner, regioner och stat. Syftet med verksamheten är att stödja folkbiblioteken och det finns en nära dialog med kommunernas företrädare för att stödja folkbiblioteken utifrån lokala utvecklingsbehov.

För att främja bibliotekens arbete med att möta utmaningarna riktar den regionala biblioteksverksamheten sin verksamhet mot sex strategiska utvecklingsområden under planperioden. Förutom kulturstrategins fem områden (vidgat deltagande, konstnärligt skapande, samverkan och synergi, digitalisering och internationalisering) så är läsfrämjande ett utvecklingsområde specifikt för biblioteksverksamheten. Inom varje utvecklingsområde anges prioriteringar och förflyttningar som framkommit i dialog och samråd med politiker, biblioteksverksamheter och kommuner i Västra Götaland samt genom statistik, utvärderingar och rapporter.

Under varje strategiskt område finns angivet prioritering och önskvärda förflyttningar som Västra Götalandsregionen har rådighet över. Inom varje strategiskt område arbetar den regionala biblioteksverksamheten löpande med fortbildning, nätverk och processtöd. De insatser som beskrivs under rubriken ”Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden...” förutsätter samverkanspartners i form av främst folkbiblioteken men också andra kommunala verksamheter, akademi, näringsliv och civilsamhälle. Insatserna kan inte formuleras allt för konkret då det skulle begränsa handlingsutrymmet i genomförandet av insatser som förutsätter samverkan och därmed ett givande och ett tagande.

Vidgat deltagande

Biblioteket ska nå och angå alla invånare och ge människor med olika förutsättningar likvärdig tillgång till information, kultur och kunskap. FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030 genomsyrar på många sätt bibliotekens kärnverksamhet som demokrati- och kunskapsbyggande institution. I mål 4 som handlar om god utbildning åt alla lyfts vikten fram av att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Mål 16 i Agenda 2030 handlar om att bygga fredliga och inkluderande samhällen, där ett delmål är att säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna.⁵ För ett inkluderande samhälle krävs inte bara tillgång till information utan också förmågan att själv uttrycka sin mening, att värdera och kritiskt granska det stora informationsflödet som möter oss dagligen. Vi behöver förmågan till såväl källkritik som källtillit liksom förståelsen för hur dagens medier och sociala plattformar fungerar. Medie- och informationskunnighet (MIK) är ett begrepp för att beskriva de förmågor som invånare behöver ha för att kunna ta till sig information, sätta den i ett sammanhang och bedöma huruvida den är korrekt. Biblioteken spelar en stor roll både som kunskapsförmedlare inom MIK och som arena för det demokratiska samtalet.

Det finns utmaningar för biblioteken att nå ut med sin verksamhet. Den traditionella bilden av biblioteket och bibliotekarierollen motsvarar inte dagens mångfacetterade biblioteksverksamhet. Detta skapar utmaningar gentemot såväl uppdragsgivare och annan verksamhet i kommunen som de målgrupper biblioteken vill nå. Att få fler att känna till vad bibliotek gör och ger tillgång till är centralt för att kunna arbeta med biblioteksuppdraget. Biblioteken behöver hitta metoder och tillvägagångssätt som gör att biblioteket blir en attraktiv plats att besöka. Biblioteken kan spela stor roll i barns och ungas kulturskapande och identitetssökande. De kan vara en kulturell mötesplats genom exempelvis läsfrämjande insatser på lov och samarbete med fritidsgårdar. För att vara angelägna i människors liv bör biblioteken stå i dialog med användarna och bjuda in till delaktighet i biblioteksverksamheten.⁶

Verksamheten skall vara lyhörd för lokalsamhällets behov och anpassas på olika sätt och i olika situationer. Deltagande i kultur- och samhällsliv handlar om att ta del av och att utöva konst och kultur. Att ta del av kultur och att ägna sig åt eget skapande ger en känsla av sammanhang och förbättrar förutsättningarna för självförverkligande, egenmakt och välmående.

⁵ För en utförligare diskussion om biblioteken och Agenda 2030 se Karolina Andersdotter, *Det hållbara Informationssamhället. Internationella perspektiv på det svenska biblioteksväsendets utmaningar och möjligheter*, i Fichtelius, Erik, Enarson, Eva, Hansson, Krister, Klein, Jesper & Persson, Christina (red.) (2017). *Den femte statsmakten: bibliotekens roll för demokrati, utbildning, tillgänglighet och digitalisering*. [Stockholm]: Kungliga biblioteket, Nationell biblioteksstrategi, s. 87–119.

⁶ Folkbibliotekens demokratiska uppdrag bidrar till social hållbarhet i enlighet med Agenda 2030. "Biblioteken har en viktig roll i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar, där den ekonomiska utsattheten är större, utbildningsnivån är lägre och trångboddhet är vanligt. Biblioteken kan bidra till ökat läsande och utveckling av språkkunskaper, ökad demokratisk delaktighet och större samhällsengagemang.", Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025 s. 7

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Stödja folkbiblioteken med verksamhets- och kompetensutveckling om media- och informationskunnighet, bibliotekens demokratiska roll och funktion i samhället. Syftet är att stärka och stödja professionen för att uppfylla bibliotekens roll som demokratisk arena och mötesplats för reflektion, samtal och åsiktsutbyte.
- Stödja folkbiblioteken i arbetet med att uppfylla bibliotekslagens uppdrag kring nationella minoriteter och mångspråk.
- Utveckla arbetssätt som rör barn och ungas delaktighet med utgångspunkt i barnrätt och barnkonventionen.
- Stärka bibliotekens arbete utifrån perspektiven tillgänglighet, inkludering och delaktighet.
- I syfte att säkerställa regional relevans ska det stödjande och främjande arbetet tydligt prioritera verksamhetens geografiska spridning.

Läsfrämjande

Minskad läsning, för såväl barn som vuxna, är ett problem och en utmaning för hela samhället.⁷ Läsning är en oundgänglig del av den demokratiska infrastrukturen och för den fria åsiktsbildningen, för att klara skolgång och för att ge plats åt de perspektiv litteraturen ger. Bibliotekens läsfrämjande arbete angår och ska riktas till alla målgrupper där litteraturen kan bidra till fantasi och inlevelseförmåga. De nationella målen för litteratur- och läsfrämjande är starkt förknippade med bibliotekens kärnuppdrag. Målen slår fast att alla i Sverige, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet. De nationella målen ska vara styrande för de statliga myndigheternas arbete. De ska även inspirera och vägleda kommuner och regioner samt inspirera aktörer i det civila samhället.⁸

För att bibliotek ska fortsätta vara en aktör att räkna med när det gäller främjande av litteratur, skrivande och läsande, behöver bibliotekarier fortbildas om olika sorters litteratur och metoder för förmedling och främjande. De behöver också kunskap att tillämpa metoderna. Därför genomförde Kulturrådet 2021–2023 en nationell satsning på ett läsfrämjandelyft för personal på de kommunala folkbiblioteken. Läsfrämjandelyftet syftade till att bidra till kompetensutveckling

⁷ Regeringens proposition 2013/14:3 *Läsa för livet*.

⁸ *Läsa för livet* (prop. 2013/14:3)

inom litteraturförmedling och läsfrämjande, med ett särskilt fokus på barns och ungas läsning. De lärdomar, erfarenheter och metoder inom litteraturförmedling och läsfrämjande som satsningen bidragit med, kommer den regionala biblioteksverksamheten på olika sätt arbeta med och sprida.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp i bibliotekslagen. Läsningen möter som aldrig förr konkurrens från ett stort och lättillgängligt medieutbud. För att nå barn och unga måste biblioteken vara relevanta, tillgängliga och ha ett starkt användarfokus. Det kräver kunskaper om barn och ungas kulturer, livssituationer och medievärldar. Många bibliotek har svårt att nå unga och unga vuxna.

Läsning och biblioteken kan spela en stor roll i barns och ungas kulturskapande och identitetssökande. Biblioteken kan därför vara en kulturell mötesplats genom exempelvis läsfrämjande insatser på lov och samarbete med fritidsgårdar. Digital folkbildning är också en angelägenhet för både vuxna och barn och unga. Det finns en stark önskan att prioritera mötet med barn och unga där de befinner sig, för att lyfta läsandet och bibliotekets roll på ett så opretentiöst sätt som möjligt. Den största utmaningen ligger här i arbetsstrukturen. På många bibliotek idag kan personal inte gå utanför bibliotekets lokaler på grund av för små resurser. För uppsökande arbete krävs resurser, som idag inte finns, samt att arbeta med överskridande samarbeten både inom och utanför biblioteksverksamheten.

För att genomföra Kraftsamling fullföljda studier, en satsning inom Västra Götalands regionala utvecklingsstrategi, är biblioteken en viktig samverkanspart när det gäller språkutveckling och läsning.

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Främja barns och ungas lust att läsa för att bidra till Kraftsamling fullföljda studier genom att minska skillnader i läsförmågor.
- Stärka och stödja professionen i arbetet med läsfrämjandemetoder riktade till barn och vuxna.
- Tillsammans med kommuner och delregionala strukturer stärka infrastrukturen för skolbiblioteken.

Konstnärligt skapande

De nationella målen för litteratur och läsfrämjande är utgångspunkt för arbetet med att utveckla bibliotekens roll som arena för den fria och kreativa läsningen som berör oss som människor och har betydelse för bildning och personligt växande. Biblioteken är en del av en folkbildningstradition, där värdet av den fria bildningsresan lyfts fram, allas möjlighet att fördjupa sina kunskapar och växa som människa oavsett de praktiska tillämpningar som den formella utbildningen ofta syftar till. För att kunna främja det livslånga lärandet krävs en stark kedja av

bibliotek från förskola till högskola, som inkluderar skola, vuxenutbildning och folkhögskola, men också av andra bibliotek som gör fortbildning och kompetensutveckling möjlig. Många människor som deltar i vuxenutbildning och fortbildning saknar idag tillgång till biblioteksstöd. Biblioteken är därför en viktig resurs för både det formella och det informella lärandet.

Utöver bibliotekens övergripande ändamål ska dess verksamhet främja litteraturens ställning och intresset för bildning. Detta hör till bibliotekens kärnuppdrag. Av yttersta vikt är att särskilt lyfta fram litteraturens ställning eftersom det skrivna ordet, oavsett i vilket tekniskt format den förmedlas, har en grundläggande betydelse för det demokratiska samtalet, för utbildning och forskning och för kulturell verksamhet. Litteratur ska också förstås i vid bemärkelse. Det innefattar alla genrer och tekniska format, både skönlitteratur och sakprosa, böcker i fysiskt och digitalt format samt andra former i vilka det skrivna ordet förmedlas, till exempel tidningar och tidskrifter.

Litteraturen som konst- och kulturområde gynnas av att litterära utövare kan utvecklas och verka i samspel med sina läsare på olika litterära scener och mötesplatser. Biblioteken har en viktig roll som mötesplats kring den samtida litteraturen. Allt fler intresserar sig för litterärt skrivande, såväl barn som vuxna. Att främja skrivande är också att främja läsande. För att bibliotek ska fortsätta vara en aktör att räkna med när det gäller främjande av litteratur, skrivande och läsande, behöver bibliotekarier fortbildas om olika sorters litteratur och metoder för förmedling och främjande. Västra Götalandsregionen är en del av arbetet med City of Literature och driver flera olika projekt och initiativ med koppling till Litteraturstaden.

De nationella målen för litteratur och läsfrämjande är utgångspunkt för arbetet med att utveckla bibliotekens roll som arena för den fria och kreativa läsningen som berör oss som människor och har betydelse för bildning och personligt växande.⁹ Biblioteken är också viktiga i det litterära kretsloppet och en förutsättning för en vital litteraturscen. Ett medvetet kvalitetsarbete när det gäller medieinköp och programverksamhet är en förutsättning för att biblioteken ska fylla sin uppgift.

⁹ Regeringens proposition 2013/14:3 Läs för livet.

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Stödja och utveckla folkbibliotekens arbete med litterära program.
- Främja samverkan mellan folkbiblioteken och folkbildningsaktörer.
- Samverka på olika nivåer inom Unesco City of Literature för att bidra till en regional spridning av utbud och insatser.

Samverkan och synergi

Bibliotekens utmaningar kräver en stärkt samverkan mellan olika aktörer såväl kommunalt, regionalt som nationellt. Den regionala biblioteksverksamhetens roll är att driva nationella överenskommelser och samverkan med statliga myndigheter inom fältet. Det finns en stor mängd aktörer som har olika resurser i form av till exempel finansiella medel, kunskap, kompetens, arbetsmetoder, lokaler, teknik och nätverk som kan vara samarbetspartners. Att etablera samarbeten med lokala aktörer är en viktig del av processen kring bibliotekens planarbete och mediestrategiska arbete. Den regionala biblioteksverksamheten stödjer delregionala bibliotekssamarbeten och främjar samordning i Västra Götalands samt underhåller en regional infrastruktur kring fjärrlån, transporter och vissa e-tjänster.

En stor utmaning för biblioteken är att hitta personal i en tid där bibliotekets komplexa uppdrag kräver ändrade arbetsformer. Allt större krav ställs på pedagogisk och handledande kompetens. Det finns också ett stort behov av att bredda rekryteringen så att biblioteket bättre speglar det samhälle vi lever i. Det är viktigt att det förs en levande diskussion om frågor kring normer, diskriminering och rasism inom biblioteksverksamheten. För att skapa förutsättningar för att anställa bibliotekspersonal i Västra Götaland bör kontakt och samverkan med lärosätena inom biblioteks- och informationsvetenskap utvecklas.

Det finns en stark önskan att prioritera mötet med barn och unga där de befinner sig, för att lyfta läsandet och bibliotekets roll på ett så opretentiöst sätt som möjligt. Flera bibliotek uttrycker en svårighet att arbeta uppsökande på grund av att det inte finns resurser avsatta till detta arbete. Därför är samverkan både inom och utanför biblioteksverksamheten viktiga.

Som alla andra samhällsinstitutioner behöver biblioteken minska sin miljöbelastning och bidra till ett mer hållbart samhälle. I grunden är de ett exempel på delningsekonomi, genom att dela på ett mediebestånd maximeras nyttan och tryckta mediers klimatavtryck minimeras. Men allt kan förbättras och hållbarhetsperspektivet behöver genomsyra frågor som rör beståndsuppbyggnad, transporter och mediesamverkan och fördelningen mellan fysiska och digitala medier.

Biblioteket behöver även stärkas i sin roll som folkbildande aktör och stöd i det livslånga lärandet.

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Undersöka möjligheten för en ny kompetensförsörjningsmodell tillsammans med högskolor och utbildningsanordnare.
- Stödja och främja tvärssektoriell samverkan mellan olika förvaltningar i kommunerna.
- Främja samverkan mellan bibliotek och folkbildningsaktörer i allmänhet och studieförbund i synnerhet.

Digitalisering

Folkbiblioteken har varit tidiga med att erbjuda digitala tjänster. Biblioteken har frigjort personella resurser genom automatisering och lyhört och flexibelt mött de förändrade behoven hos allmänheten när samhället alltmer digitaliseras.

Men de utmanas, på många sätt i högre grad än andra kommunala verksamheter, av ett snabbt föränderligt informationssamhälle. Användarnas förväntningar på informationstillgång och mediekonsumtion styrs av de tjänster resursstarka globala aktörer erbjuder. Bibliotekens förmåga att nyttja digitaliseringens möjligheter begränsas av en fragmentiserad organisationsstruktur som försvårar samverkan kring nationella tjänster, leverantörsberoende på en marknad med begränsad konkurrens samt en upphovsrättslig situation som inte gynnar bibliotekens tillgång till digitala medier.

Biblioteken möter också nya behov som uppstår genom samhällets snabba digitalisering. Antalet internetanvändare i Sverige är mycket högt men det finns flera grupper som befinner sig i digitalt utanförskap. Det betyder att det fortfarande är en stor del av befolkningen som inte har kunskap och förmåga att ta del av samhällets digitala tjänster. I ett samhälle där allt fler offentliga och privata tjänster digitaliseras blir det ett demokratiproblem. Ett förändrat medielandskap ställer också nya krav på förmågan att hantera, värdera och analysera det växande informationsflödet, och även att själv kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier.

En nyckelkompetens i dagens samhälle är därför digital kompetens och medie- och informationskunnighet (MIK), vilket biblioteken främjar genom arbetsmetoder som referenssamtal och användarundervisning och också tillgång till digitala verktyg. Även om uppdraget inom detta område är tydligt formulerat i bibliotekslagen utmanas biblioteken av de ökade förväntningar på samhällsservice som uppstår när andra verksamheter rationaliserar och lägger ner lokalkontor. Biblioteken tenderar att bli "samhällets sista utpost". Bibliotekens roll i samhället under kristider behöver också förtydligas, något som sattes på sin spets under

covid 19-pandemin. Det finns en pågående diskussion om bibliotekets roll i totalförsvaret med utgångspunkt i allmänhetens informationsbehov. För att hantera situationen krävs bred samverkan med olika samhällsliga aktörer.

För att upprätthålla kvalitet och erbjuda relevanta tjänster behöver biblioteken arbeta med digitalisering som en metod för verksamhetsutveckling. En långsiktigt hållbar digitalisering kräver att digitala lösningar tar sin utgångspunkt i faktiska verksamhetsbehov, samt att satsningar och kunskapsutveckling kan återanvändas och delas med andra.

Men biblioteken berörs också av andras digitalisering. Ett snabbt förändringstempo i samhället, där digital delaktighet är en förutsättning för samhälllig inkludering, ställer nya krav på biblioteket som folkbildande institution. Detta innebär behov av stärkt samverkan och löpande kompetensutveckling.

Genom att arbeta med att främja barns och ungas medie- och informationskunnighet kan biblioteken visa inte bara hur digitaliseringen påverkar samhället och individen, utan också hur unga själva kan påverka digitaliseringen.

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Stödja bibliotekens samverkan kring och samordning av digitala tjänster och system.
- Främja delbara systemlösningar baserade på öppen källkod för ökad valfrihet och minskat leverantörsberoende.
- Främja utveckling av bibliotekens metoder för att öka människors digitala kompetens och medie- och informationskunnighet.
- Stärka bibliotekens samverkan med andra aktörer genom Kraftsamling digitalisering.¹⁰

Internationalisering

Globaliseringens påverkan på mediesamhället är tydlig då villkoren för informationsspridning och kunskapsproduktion sker på en internationell arena. Biblioteken är en del av en världsomspännande rörelse med intresseorganisationer på internationell nivå. Internationella biblioteksmanifest och yrkesetiska vägledningar kopplar samman den lokala nivån med den globala. Den regionala biblioteksverksamheten arbetar med omvärldsbevakning i ett nationellt och internationellt sammanhang för att skapa möjligheter till ett globalt samarbete

¹⁰ Arbetet innefattar bland annat nätverk för kommunala digidelcentra, [Västsvensk kraftsamling digitalisering - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://www.vgregion.se/regionalt/regionalt-utvecklingsarbete/regionalt-utvecklingsarbete-2020-2022)

genom exempelvis Unescos nätverk för kreativa städer, City of Literature, AIR Litteratur Västra Götaland och arbetet med att ta emot fristadskonstnärer till kommuner i Västra Götaland. Yttrandefrihet är en oundgänglig del av den demokratiska infrastrukturen och det krävs inte bara lagar och konventioner utan också plattformar och resurser för att möjliggöra för en mångfald av röster att komma till tals.

Därför vill den regionala biblioteksverksamheten under planperioden:

- Stödja interkulturellt och internationellt samarbete.
- Bedriva fortbildningsverksamhet som länkar samman den internationella, nationella och lokala nivån.

Så togs biblioteksplanen fram och så följs den upp

Planarbetet har omfattat digitala och fysiska möten med folkbibliotekschefer och medarbetare i Västra Götaland samt medverkan på delregionala kulturpolitiska dialogmöten i Fyrbodalsregionen, Göteborgsregionen, Sjuhäradsregionen och Skaraborgsregionen. De olika biblioteksverksamheter som bedrivs med Västra Götalandsregionen som huvudman har själva beskrivit sina verksamheter och utvecklingsmål. Utifrån den regionala biblioteksplanen skapas årliga verksamhetsplaner för den regionala biblioteksverksamheten som följs upp årligen i form av årsrapporter. Kungliga biblioteket samlar årligen in uppgifter från biblioteksverksamheten som presenteras i årsrapporter. Dessa rapporter samt övrig relevant nationell statistik integreras i uppföljningen på regional nivå.

Bilaga 1: Biblioteksverksamheter i Västra Götaland

I Västra Götaland finns olika typer av bibliotek: folkbibliotek, skolbibliotek, forskningsbibliotek, sjukhusbibliotek, folkhögskolebibliotek, specialbibliotek, fängelsebibliotek och företagsbibliotek och arbetsplatsbibliotek. De biblioteksverksamheter som Västra Götalandsregionen är huvudman för omfattar den regionala biblioteksverksamheten, sjukhusbibliotek, skolbibliotek vid naturbruksgymnasier, folkhögskolebibliotek samt specialbibliotek vid museer och Göteborgs botaniska trädgård.

Folkbibliotek

Varje kommun ska ha folkbibliotek enligt bibliotekslagen (6 §). I Västra Götalands 49 kommuner finns 174 folkbiblioteksenheter varav 44 är kombinerade folk- och skolbibliotek (år 2022). I många kommuner finns huvudbibliotek och filialbibliotek eller närbibliotek och i de större städerna finns stadsdelsbibliotek. I Västra Götaland finns flera bibliotekssamarbeten, där kommunerna samverkar kring gemensamma systemlösningar och medieförsörjning för att öka invånarnas tillgång till bibliotekets tjänster. Det fysiska beståndet var 2,82 per invånare på folkbiblioteken i länet år 2022, vilket är något under genomsnittet för landet (2,98) enligt statistik från Kungliga biblioteket.¹¹ I Kungliga bibliotekets statistik för verksamhetsåret 2022 kan man se att folkbiblioteken i Västra Götaland ligger nära riksgenomsnittet i många mätpunkter, men det framgår också att det finns stora skillnader mellan kommunerna i Västra Götaland. Till exempel: i en kommun kan 9% av befolkningen vara aktiva låntagare, och i en annan 92%, och när det gäller fysiska besök finns det en spännvidd mellan 1,2 och 10,1 besök per invånare. Det finns också stora skillnader när det gäller vad en kommun satsar på inköp av fysiska medier, från 5 kr till 70 kr per invånare (genomsnittet i Västra Götaland är 36 kr per invånare).

Bibliotekens digitala tjänster är bland annat lästips på bibliotekens webbplatser, reservationer och omlån, sökningar i bibliotekskataloger och databaser samt nedladdning av e-medier. Utöver fysiska och digitala böcker har folkbiblioteken en bred programverksamhet med en mängd aktiviteter kopplat till uppdragen om kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning, läsfrämjande och främjande av digital kompetens och medie- och informationskunnighet. Många gånger sker programverksamheten i samverkan med andra aktörer. Betydelsen av folkbiblioteket som kulturbärande institution är fortsatt stor. Folkbiblioteken fungerar som viktiga kulturella mötesplatser i lokalsamhället, som studierum och som platser för rekreation. En del bibliotek har ”meröppet”, vilket innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare vissa tider även när det inte finns personal på plats. Biblioteken genomför också aktiviteter utanför bibliotekets väggar. I många kommuner finns mobila bibliotek genom bokbussar, bokbilar eller lådcyklar. Uppsökande och utåtriktad biblioteksverksamhet sker på förskolor, på äldreboenden, inom barnhälsovård och öppna förskolor, på festivaler och badplatser.

¹¹ <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/biblioteksstatistik/hamta-ut-statistik.html> (Hämtad 2024-01-12)

Folkbibliotekens uppdrag är stora och utmanande, och verksamheten är därför bred och komplex. Biblioteken spelar flera roller: utbildande, kulturella och sociala. Inte sällan överlappar de olika rollerna varandra. Biblioteken är betydelsefulla aktörer i lokalsamhället – de arbetar med att möta människors behov av information, kunskap, kultur och gemenskap. Biblioteken ger tillgång ett brett utbud av medier och material och samtidigt är de en plats där människor möts för dialog och inspiration genom programverksamhet och aktiviteter. Verksamheten sker i bibliotekens lokaler och utanför biblioteken genom utåtriktade och uppsökande aktiviteter. Bibliotek är därför både en plats och en funktion. De arbetar för att ge människor med olika förutsättningar likvärdig tillgång till information, kunskap och kultur genom olika skeden i livet.

Skolbibliotek

Alla elever i Sverige ska ha tillgång till skolbibliotek. Skollagen och bibliotekslagen styr skolbibliotekens verksamhet. Skolbiblioteken arbetar med att främja läsning, digital kompetens och språkutveckling. Rektorn på en skola ansvarar för att skolbiblioteket används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Skolinspektionen har tillsynsansvar för skolbiblioteken och granskar skolorna utifrån fyra kriterier, att 1) eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna, 2) biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier, 3) biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning och 4) skolbiblioteket används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens samt fungerar som ett stöd i elevens lärande och utveckling.

Trots lagparagrafer i både skollag och bibliotekslag om alla elevers rätt till skolbibliotek är inte så fallet. Kungliga bibliotekets statistik och Skolinspektionens granskningar visar att många skolor, såväl i Västra Götaland som i hela landet, saknar skolbibliotek och utbildad skolbibliotekspersonal.¹² Den statliga utredningen *Skolbibliotek för bildning och utbildning* föreslår bland annat att det i skollagen ska stå att skolbibliotek ska vara bemannade, i första hand av utbildade bibliotekarier.¹³ Vidare föreslås också att rektor bör ansvara för samarbetet mellan lärare och skolbibliotekarier och att skolbiblioteket också bör

¹² [Skolinspektionen. Skolbiblioteket som pedagogisk resurs. 2018.](#)

¹³ SOU 2021:3 Skolbibliotek för bildning och utbildning

finnas på själva skolan och bara om särskilda skäl finns samordnas med exempelvis folkbibliotek. Skolbibliotekets syfte ska vara att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. Regeringen har i sin budgetproposition för 2024 presenterat en satsning på bemanning av skolbiblioteken i landets kommuner och Kungliga biblioteket ska följa upp satsningen i sin årliga statistik.

I Västra Götaland finns 814 grundskolor och 140 gymnasieskolor (läsåret 2022/23).¹⁴

Naturbruksförvaltningen

Västra Götalandsregionen är huvudman för skolenheterna; Axevalla, Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp, som alla drivs av Naturbruksförvaltningen. För samtliga fyra enheter har alla elever tillgång till skolbibliotek inom den egna skolenhetens lokaler. Inom Naturbruksförvaltningen arbetar en skolbibliotekssamordnare som samverkar med pedagoger för att göra skolbiblioteken till en naturlig del av undervisningen. För att tydligt ha en naturlig koppling till skolans pedagogiska arbete läggs vid inköp särskild vikt vid aktuell facklitteratur som anknyter till de olika inriktningarna vid varje specifik skolenhet. Under perioden 2024–2027 kommer särskilt fokus att ligga på att utveckla beståndet, undervisning inom informationssökning och källkritik samt att mer aktivt arbeta med att höja läskulturen på skolorna genom ämnesövergripande projekt.

Folkhögskolebibliotek

I Västra Götaland finns totalt 23 folkhögskolor varav 17 drivs av civilsamhälleaktörer (så kallade rörelsefolkhögskolor) och 6 drivs i Västra Götalandsregionens egen regi.¹⁵ Folkhögskolornas bibliotek är en del av skolornas pedagogiska verksamhet. De riktar sig till både kursdeltagare och personal.

¹⁴ Skolverket. *Statistik*. 2023. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik> (Hämtad 2023-05-02). Uppgiften om antalet gymnasieskolor är hämtad från [gymnasium.se](https://www.gymnasium.se) då Skolverket endast redovisar statistik på antalet skolenheter och många gymnasieskolor är uppdelade i flera enheter trots att de ligger på samma adress.

¹⁵ Västra Götalandsregionen är huvudman för sex folkhögskolor: Billströmska folkhögskolan, Dalslands folkhögskola, Fristads folkhögskola, Grebbestads folkhögskola, Göteborgs folkhögskola och Vara Folkhögskola. Utöver dessa sex folkhögskolor finns det 17 så kallade rörelsefolkhögskolor i Västra Götaland: Angereds folkhögskola, Arbetarrörelsens folkhögskola i Göteborg, Arbetarrörelsens folkhögskola i Viskadalen, Axevalla folkhögskola, Borås folkhögskola, Hellidens folkhögskola, Helsingborgs folkhögskola, Hjo folkhögskola, Hjälmared folkhögskola, Kvinnofolkhögskolan, Ljungskile folkhögskola, Mimi folkhögskola, Mångkulturella Finska folkhögskolan, Nordiska folkhögskolan, S:t Elisabet folkhögskola, Vinga folkhögskola och Wendelsbergs folkhögskola.

Biblioteken tillhandahåller läromedel och annan litteratur samt verktyg för informationssökning.

Folkhögskoleförvaltningen

De folkhögskolebibliotek där Västra Götalandsregionen är huvudman finns ett utbud, både när det gäller bokbestånd och digitala tjänster, som anpassats till de kurser respektive folkhögskola har. Alla folkhögskolebiblioteken har ett grundutbud som ger deltagare möjligheter att genomföra sina studier med biblioteket som en av resurserna. Två av folkhögskolornas bibliotek är till del bemannade med utbildade bibliotekarier. Folkhögskolorna nyttjar biblioteken i sin pedagogiska verksamhet samtidigt som folkhögskolorna inte har tillräckliga resurser att fullt ut bemanna alla folkhögskolebiblioteken med fackutbildad personal. Under perioden kommer folkhögskoleförvaltningen att stärka folkhögskolebiblioteken för ökad inkludering, läskunnighet och språkutveckling. Detta eftersom folkhögskolornas verksamhet är anpassad till att vara pedagogiska resurser som når vuxna som har lite biblioteks- och läsvana.

Folkhögskoleförvaltningen kommer även att utveckla samverkan med folkbiblioteken i skolornas närområden.

Västra Götalandsregionens sjukhusbibliotek

Västra Götalandsregionen är huvudman för fyra medicinska bibliotek; NU-sjukvården, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Skaraborgs Sjukhus och Södra Älvsborgs sjukhus.¹⁶ Dessa medicinska bibliotek stödjer ett evidensbaserat arbetssätt och arbetar, inom respektive förvaltning, för att tillgodose verksamhetens behov av information och litteratur i kliniskt arbete, fortbildning samt i forsknings- och utredningsarbete.

Bibliotekens service kan skilja sig åt mellan sjukhusen, men gemensamt är informationssökning på uppdrag, handledning och undervisning i informationssökning och referenshantering samt tillgänglighet till litteratur i fysisk och digital form. Storlek och innehåll i de fysiska samlingarna varierar, medan de digitala bibliotekstjänsterna är gemensamma och administreras av de medicinska biblioteken. De digitala bibliotekstjänsterna är tillgängliga via E-biblioteket VGR, en webbplats med e-böcker, vetenskapliga tidskrifter, referensdatabaser och kliniska beslutsstöd inom medicin och vård som är

¹⁶ Från 2023 bedrivs NU-sjukvårdens akademiska/medicinska biblioteksverksamhet genom ett samverkansavtal med Högskolan Väst, fysiskt placerat i högskolans lokaler men också med digitala tjänster.

tillgängliga för Västra Götalandsregionens samtliga medarbetare inom hälso- och sjukvård.

På Sahlgrenska Universitetssjukhuset finns BUS-biblioteket, ett bibliotek för barn och unga 0–18 år som är vårdtagare på sjukhuset, varav de flesta vistas på Drottning Silvias barnsjukhus. BUS-bibliotekets verksamhet innefattar den biblioterapeutiska aktiviteten Läsklubb och ett kulturprogram med scenkonst. Verksamheten är helt integrerad med lekterapi och har ett nära samarbete med sjukhusskolan. På samma sätt som dessa verksamheter ersätter barnets ordinarie skola och fritids, ersätter BUS-biblioteket barnets ordinarie kontakt med sitt hemmabibliotek och skolbibliotek. BUS-bibliotekets arbete är en aktivt hälsofrämjande del av vården och verksamheten har idag ett högt förtroende inom sjukhuset. Med det följer ett ansvar för biblioteket att förvalta möjligheter som ges, att bibehålla kvaliteten och att fortsätta utveckla arbetsmetoder för målgruppens bästa.

Sjukhusbiblioteket vid Kungälv's sjukhus avvecklas i sin helhet från och med den 1 december 2023 efter beslut av styrelsen för Sjukhusen i väster den 31 augusti 2023.

Forskningsbibliotek

Biblioteken vid universitet och högskolor ansvarar för informationsförsörjning inom de områden som anknyter till forskning och utbildning vid universitetet eller högskolan. Biblioteken har ofta stora fysiska samlingar, men också ofta betydande utbud av elektroniska resurser. Biblioteken arbetar med att ge studenter, lärare och forskare tillgång till vetenskapligt granskad information. De har också en viktig roll för forskningskommunikation när det gäller lärosätenas publikationsverksamhet och att tillgängliggöra forskningsresultat.

Högskolebiblioteken fungerar även som pedagogisk resurs, exempelvis utvecklar de studenternas informationssökning, informationsanvändning och akademiska skrivande samt stöttar forskares och forskarstuderandes publikationsstrategier. Förutom stöd för utbildning och forskning arbetar lärosätenas bibliotek också för bildning. Därmed är allmänheten också målgrupp.

I Västra Götaland finns fem lärosäten: Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst och Chalmers tekniska högskola.

Fängelsebibliotek

Kriminalvården driver de svenska fängelse- och häktesbiblioteken. Det finns inget lagkrav på att erbjuda biblioteksverksamhet, men det framgår i Europarådets Ministerkommittés rekommendation till medlemsstaterna att varje fängelse bör ha ett bibliotek som är tillgängligt för alla intagna och som är lämpligt utrustat med

ett brett utbud för såväl rekreation som studier, i form av böcker och andra media. Rekommendationen anger också att där det är möjligt bör fängelsernas bibliotek anordnas i samarbete med ett allmänt bibliotek. Några anstalter har en särskild lokal för biblioteket med anställda bibliotekarier, medan andra har avtal med ett folkbibliotek som sköter verksamheten. På vissa anstalter är det kriminalvårdare som sköter biblioteksservicen. Kriminalvården har anstalter och häkten i sex av Västra Götalandsregions 49 kommuner.

Övriga bibliotek inom Västra Götalandsregionen

Flera institutioner och verksamheter inom Västra Götalandsregionens kulturförvaltning har bibliotek, exempelvis Naturhistoriska museet, Lödöse museum, Vitlycke museum, Studio Västsvensk Konservering, Kulturlagret, Forsviks bruk samt Slöjd och Byggnadsvård. Dessa bibliotek används idag främst som referensbibliotek för personalen. Utmaningen är att erbjuda en bredare målgrupp att nyttja dessa resurser. Detta skulle kunna uppnås genom en tydligare profilering och samverkan med extern specialistkompetens inom främst forskarsamhället och civilsamhället.

Göteborgs botaniska trädgårds bibliotek har både äldre och nyare litteratur inom botanik, systematik, hortikultur, med mera. Biblioteket används aktivt i verksamheten, exempelvis inom forskning eller utveckling av olika trädgårdsanläggningar.

Utöver de ovan nämnda biblioteken finns också privata bibliotek, såsom företagsbibliotek och arbetsplatsbibliotek.

Specialbibliotek

Specialbiblioteken arbetar med informationsförsörjning inom specifika ämnesområden. Målgruppen är den egna organisationen, sektorn eller det civila samhället. Dessa bibliotek finns vid statliga myndigheter, museer, arkiv, institut och stiftelser. Många specialbibliotek har unika samlingar och är en del i den nationella forskningsinfrastrukturen.

§ 175

Dnr 2024/00492

Samverkansavtal gällande platåbergens Unesco globala geopark

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner samverkansavtal gällande platåbergens Unesco globala geopark.

Sammanfattning

Platåbergens Geopark utnämndes 2022 till Sveriges första Unesco globala geopark, ett erkännande av dess unika geologiska värden. Samarbetet mellan nio kommuner i Västergötland, som startade 2017, syftar till att sprida kunskap om geologi, koppla samman natur- och kulturarv samt främja hållbar turism. Geoparken strävar efter att bevara sin Unesco-certifiering och stärka varumärket både nationellt och internationellt. Genom att ha Skara som värdkommun skapas en mer effektiv och centraliserad organisation, vilket gynnar samtliga involverade kommuner och underlättar för att uppfylla Unescos krav.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ingår ett samverkansavtal med Skara kommun för Platåbergens Unesco globala geopark och bidrar med 50 000 kronor per år från 2025 samt ett belopp som motsvarar 2,50 kr per invånare. Kommunstyrelsen ska också delta aktivt i ett geoparksråd, med politisk representation och en tjänsteperson i arbetsgruppen för den löpande verksamheten.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 99/2024
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-08-29
- Avtal med Skara kommun om fortsatt samverkan kring Platåbergens Unesco globala geopark 2024-06-26
- Arbetsordning Platåbergens Unesco globala geopark 2024-06-26

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden
Näringslivsavdelningen
Skara kommun

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			